

Amtsblatt

Ausgabe A

der Regierung zu Oppeln.

Stück 39

Oppeln, den 27. September 1924

1924

Bekanntmachungen für die nächste Nr. sind spätestens bis Dienstag, nachm. 5 Uhr, der Amtsblattstelle zuzusenden.

Inhaltsverzeichnis. Polizeiverordnung zur Bekämpfung des Kartoffelkrebes. — II. Nachtrag zum Tarif für die Schiffsahrt- und Zölgerelabgaben. — Bekanntmachung betr. Einreichung von Anträgen auf Genehmigung von Hauskollekten. — Viehseuchenpolizeiliche Anordnung gegen die Tollwut. — Anerkennung des Kreisfänglingsheim in Hindenburg als Säuglingspflegschaft. — Bestätigung der „Wassergenossenschaft Rochelsdorf“. — Diebstahljährige Winterkonzert für Fische. — Enteignung von Grundeigentum im Kreise Neisse. — Sonderbeilage: Berg-Polizeiverordnung über Grubenrettungsweisen.

Bekanntmachungen der Zentral- u. Behörden.

484. Polizeiverordnung zur Bekämpfung des Kartoffelkrebes.

Auf Grund der Bekanntmachung über die Bekämpfung von Pflanzkrankheiten vom 30. August 1917 (Reichs-Gesetzbl. S. 475), des § 34 des Feld- und Forstpolizeigesetzes in der Fassung des Gesetzes vom 8. Juli 1920 (Gesetzsamml. S. 437), des § 136 des Landesverwaltungsgesetzes vom 30. Juli 1883 (Gesetzsamml. S. 195) und des § 27 Abs. 2 Nr. 1 des Strafgesetzbuchs in der Fassung des Artikels I der Verordnung über Vermögensstrafen und Bußen vom 6. Februar 1924 (Reichs-Gesetzbl. S. 44) ordne ich in Abänderung meiner Polizeiverordnung vom 27. September 1922 — I A IIb 8407 — für den Umfang des Preussischen Staates folgendes an:

§ 1. Aufsicht.

I. Die mit Kartoffeln bebauten Felder und die Vorräte an Kartoffeln unterliegen der amtlichen Beobachtung zum Zwecke der Bekämpfung des Kartoffelkrebes. Die Aufsicht kann auch auf Felder erstreckt werden, die nur erst für die Bestellung mit Kartoffeln bestimmt oder bereits abgeerntet sind. Sie wird von den Ortspolizeibehörden sowie den Hauptstellen für Pflanzenschutz ausgeübt. Letztere können hierzu auch die Bezirksstellen für Pflanzenschutz heranziehen.

II. Die mit der Aufsicht betrauten Personen dürfen die betreffenden Grundstücke und Aufbewahrungsräume betreten, auch Kartoffelpflanzen sowie deren Zelle, insbesondere Knollen in angemessenem Umfang für die erforderlichen Untersuchungen entnehmen.

§ 2. Feststellung des Kartoffelkrebes.

I. Krebsverdächtige Erscheinungen an ausgepflanzten oder ausgepflanzten Kartoffeln sind

Obwieszczenia urzędów centralnych i t. d.

484 Rozporządzenie policyjne na zwalczanie raka kartoflanego.

Na mocy ogłoszenia w sprawie zwalczania chorób roślinnych z dnia 30-go sierpnia 1917 r. (zbiór praw rzesz. str. 475), § 34 prawa dotyczącego się policyi polnej i leśnej w brzmieniu prawa z dnia 8-go lipca 1920 r. (zbiór praw str. 437), § 136 ustawy o administracji krajowej z dnia 30-go lipca 1883 r. (zbiór praw str. 195) i § 27 ust. 2 Nr. 1 kodeksu karnego w brzmieniu artykułu I rozporządzenia dotyczącego się kar majątkowych i pokut z dnia 6-go lutego 1924 r. (zbiór praw rzesz. str. 44) rozporządzam na obszar państwa pruskiego zmieniając moje rozporządzenie policyjne z dnia 27-go września 1922 r. — I A. II b 8407 — następująco:

§ 1. Dozór.

I. Pola obsadzone kartoflami i zapasy kartoflane stoją pod urzędowym dozorem w celu zwalczania raka kartoflanego. Dozór można też rozszerzyć na pola do sadzenia kartofli dopiero przeznaczone albo z których się je już sprzątało. Miejscowe władze policyjne i główne urzędy na ochronę roślin wykonywają dozór. Takowe mogą sobie też na to dobierać obwodowe urzędy ochrony roślin.

II. Osobom, którym został powierzony dozór, jest wolno, wniknąć na odpowiednie grunta i wstąpić do lokali przechowywania i sobie wybrać rośliny kartoflane i części takowych mianowicie pęki w stósownej mnogości na potrzebne badania.

§ 2. Stwierdzenie raka kartoflanego.

Oznakach pokazujących się na kartoflach wysadzonych lub na składzie złożonych, wzbud-

binnen 24 Stunden der Ortspolizeibehörde oder der Gemeindebehörde anzuzeigen. Die Anzeigepflicht liegt bei Kartoffelpflanzen dem Nutzungsberechtigten des Grundstücks und in dessen Abwesenheit dem Vertreter, bei Vorräten dem, der sie in Verwahrung hat, ob. Die genannten Behörden können die Ausfüllung eines Fragebogens fordern.

II. Die Anzeigepflicht besteht nicht, wenn von anderer Seite bereits Anzeige erstattet worden ist.

III. Die Ortspolizei- oder die Gemeindebehörden haben die Anzeigen unverzüglich an die Hauptstelle für Pflanzenschutz weiterzuleiten.

IV. Die Merkmale des Kartoffelkrebes sind im Anhange angegeben.

V. Für die Feststellung ist die Entscheidung der Hauptstelle für Pflanzenschutz oder der von ihr Beauftragten maßgebend.

VI. Die Hauptstelle hat jede Feststellung der Biologischen Reichsanstalt anzuzeigen.

§ 3. Nutzungsbeschränkungen für verseuchte Felder.

I. Auf den Feldern, auf denen krebstrante Kartoffeln festgestellt worden sind (verseuchte Felder), sind die Rüstiände der Kartoffelpflanzen insbesondere Knollen und Kraut, sorgfältig zusammen zu bringen und zu verbrennen oder, sofern dies nicht möglich ist, mindestens $\frac{1}{2}$ m tief zu vergraben.

II. Die auf einem solchen Felde geernteten Kartoffeln dürfen

1. nicht als Pflanzkartoffeln verwendet,
2. nicht ohne polizeiliche Erlaubnis aus dem Betrieb, in dem sie gebaut worden sind, entfernt,
3. nur in gekochtem oder gedämpften Zustande versüßert werden.

Die Ortspolizeibehörden dürfen die unter 2. angegebene Erlaubnis nur mit Zustimmung der Hauptstelle für Pflanzenschutz erteilen.

III. Auch die Abfälle solcher Kartoffeln (II) müssen sorgfältig gesammelt und verbrannt oder vor dem Versüßern gekocht werden.

IV. In Betrieben, in denen Fabriken für die Verarbeitung von Kartoffeln bestehen, werden die auf verseuchten Feldern geernteten Knollen am besten ihnen zugeführt. Im übrigen ist jede Beförderung nach Möglichkeit zu vermeiden, da auch die an den Knollen haftende Erde den Krankheitserreger enthält.

V. Auf verseuchten Feldern dürfen nur die von der Ortspolizeibehörde genehmigten Kartoffelsorten gebaut werden. Bei dieser Beschränkung bleibt es, bis sie von der Polizeibehörde nach gutachtlicher Aeußerung der Hauptstelle für Pflanzenschutz ausdrücklich aufgehoben wird.

VI. Die Polizeibehörde darf nur den Anbau solcher Kartoffeln zulassen, die von dem deutschen

dzających podejrzenie raka trzeba donieść w przeciągu 24 godzin zwierzchności policyjnej miejsca albo urzędowi gminnemu. Obowiązany jest do zameldowania względem roślin kartoflanych, kto ma prawo gruntu używać a w jego nieobecności zastępca, względem zapasów, kto je przechowuje. Wspomniane urzędy mogą żądać, by wypełniono arkusz z zapytaniami.

II. Obowiązek meldowania nie istnieje jeżeli już kto inny zameldował.

III. Urzędy miejscowej policyi albo gminne mają nadesłać meldunki bez zwłoki oddać głównemu urzędowi ochrony roślin.

IV. Oznaki raka kartoflanego są w do datku podane.

V. Decyzja głównego urzędu ochrony roślin albo osób, którym on to zlecił, jest miarodajną przy stwierdzaniu.

VI. Główne miejsce ma donieść o każdym stwierdzonym przypadku biologicznemu zakładowi rzeszowemu.

§ 3. Ograniczenia użytkowania pól zarażonych.

I. Na polach, gdzie stwierdzono kartofle chore na raka (polach zarażonych), trzeba resztki roślin kartoflanych mianowicie pęki i łodygi starannie pozbiierać i spalić albo, jeżeli to jest niemożliwym, przynajmniej $\frac{1}{2}$ m głęboko zakopać.

II. Kartofli na takim polu sprzątnionych nie wolno

1. potrzebować jako kartofle do sadze nia,
2. bez pozwolenia policyi wyjąć z gospodarstwa, w którym się je chodowało,
3. wolno je tylko spaść w stanie gotowanym lub warzonym.

Urzędowi miejscowej policyi wolno udzielić pozwolenie wspomniane pod 2 tylko z dozwoleniem głównego urzędu ochrony roślin.

III. Także i opadki takich kartofli (II) muszą być starannie pozbiierane i spalane albo przed spazszeniem gotowane.

IV. W przedsiębiorstwach mających fabryki na przerabianie kartofli będzie najstosowniejszem, takowym oddać pęki sprzątnione z pól zarażonych. Zresztą trzeba według możliwości unikać wszelkiego transportu, ponieważ i ziemia czepiąca się pęków zawiera zarodek choroby.

V. Na polach zarażonych wolno tylko chodować gatunki kartofli przez władzę miejscowej policyi dozwolone. Przy tem ograniczeniu obsta je się póki go władza policyjna po wysłuchaniu zdania głównego urzędu ochrony roślin wyraźnie nie zniesie.

VI. Władzy policyjnej wolno tylko pozwolić na sadzenie kartofli, które niemiecka

Pflanzenzuchtsdienst in dem alljährlich von der Biologischen Reichsanstalt herausgegebenen Merkblatt über den Kartoffelkrebs als krebsfest bezeichnet sind. Es darf nur Pflanzgut angebaut werden, das von Feldern stammt, die von einer Landwirtschaftskammer oder der Kartoffelbaugesellschaft e. V. Berlin SW. 11, Bernburger Straße Nr. 15/16, oder der Deutschen Landwirtschafts-Gesellschaft oder dem Reichslandbund anerkannt sind. Die Polizeibehörde kann jedoch unter Würdigung der besonderen Verhältnisse des Einzelfalles auf Grund eines Gutachtens der Hauptstelle für Pflanzenzucht — geeigneten Falles stufenweise — Fristen für die Umstellung auf krebsfesten Saatgut bestimmen.

VII. Betriebe, in denen Kartoffelkrebs festgestellt ist, dürfen Stalldünger oder Jauche nicht verkaufen oder sonst weitergeben.

VIII. Auf krebsverseuchten Feldern geerntete krebsfeste Kartoffeln, die von anerkanntem krebsfesten Pflanzgut stammen, können zum Nachbau auf krebsverseuchten Feldern innerhalb desselben oder eines unmittelbar angrenzenden Betriebes, in Gemeindebezirken von einem Flächenumfang bis zu 750 ha auch innerhalb dieses Bezirkes verwendet werden.

IX. Keller und sonstige Aufbewahrungsräume von krebskranken Kartoffeln sind nach Gebrauch mit Kalkmilch zu desinfizieren.

§ 4. Ausnahmen und weitergehende Vorschriften.

I. Die vorstehenden Bestimmungen finden auf die Tätigkeit amtlicher Versuchsanstalten, wissenschaftliche Forschungen sowie die Entnahme von Proben durch die Aufsichtsorgane keine Anwendung.

II. Weitergehende polizeiliche Anordnungen über die Benutzung der verseuchten Felder sind zulässig.

§ 5. Der Umstellung verdächtige Felder.

Wenn damit gerechnet werden muß, daß der Umstellungsfeld auch auf andere Felder übertragen ist, ohne daß bisher dort der Kartoffelkrebs festgestellt worden wäre, oder wenn zu besorgen ist, daß er ohne entsprechende Maßnahmen dorthin übertragen wird, kann die Polizeibehörde die vorstehenden Bestimmungen in vollem Umfang oder zum Teil auch auf diese Felder (der Umstellung verdächtige Felder) erstrecken. Den Umfang der verdächtigen Zone bestimmt die Polizeibehörde auf Grund gutachtlicher Äußerung der Hauptstelle für Pflanzenzucht.

§ 6. Kranke Kartoffelbestände außerhalb landwirtschaftlicher Betriebe.

Werden außerhalb landwirtschaftlicher Betriebe krebskrane Knollen gefunden, müssen auch die betreffenden Kartoffelbestände nach den Anweisungen der Ortspolizeibehörde für technische Zwecke (Brennen pp.) oder anderweit unschädlich an Ort und Stelle verwendet werden.

Služba ochraniania roslin oznacza za nie podległe rakowi w piśmie opisującym raka kartoflanego, które biologiczny zakład rzęsowy corocznie wydaje. Wolno tylko kartofle zasadzić pochodzące z pól uznanych przez komorę rolniczą albo przez stowarzyszenie sadzenia kartofli z. t. Berlin SW. 11, Bernburgerstr. Nr. 15/16 albo przez niemieckie towarzystwo rolnicze albo przez rzęsowy związek krajowy. Władza policyjna może jednakowoż uwzględniając osobliwe stosunki pojedynczego przypadku wyznaczyć terminy do przeistoczenia na wysiew nie podlegający rakowi — w stosownym razie stopniowo na mocy zdania głównego urzędu ochrony roślin.

VII. Przedsiębiorstwom nie wolno sprzedawać ani gnoju z chlewa ani juchy ani komu innemu wydawać, jeżeli stwierdzono w nich raka.

VIII. Kartofle nie podlegające rakowi sprzątnione na polach rakiem zarażonych, pochodzące z nasienia, które uznano za niepodległe rakowi, mogą być użyte do powtórnego sadzenia na polach rakiem zarażonych w pośród tegoż samego przedsiębiorstwa albo z niem bezpośrednio graniczącym, w obwodach gminnych obejmujących przestrzeń aż do 750 ha także w pośród tego obwodu.

IX. Sklepy i inne lokala przechowywania kartofli rakiem zarażonych trzeba po użyciu poddać dezynfekcyi pobielania wapnem.

§ 4. Wyjątki i donośniejsze przepisy.

I. Poprzednie przepisy nie stosują się do czynności urzędowych zakładów doświadczających, badań naukowych i do brania prób działane przez organy dozórce.

II. Policyjne zarządzania względem użytkowania zarażonych pól dalej sięgające są dozwolone.

§ 5. Pola o zarazę podejrzane.

Jeżeli się trzeba z tem liczyć, że została przeniesiona materja zarażająca także na inne pola, chociaż tamże dotąd raka kartoflanego nie stwierdzono, albo jeżeli się można obawiać, że tam zostanie przeniesiona bez odpowiednich środków, może władza policyjna rozszerzyć poprzednie przepisy w całej objętości albo częściowo także na te pola (pola podejrzane o zarazę). Władza policyjna stanowi okres strefy podejrzanej na mocy zdania, które główny urząd ochrony roślin wypowiedział.

§ 6. Chore zapasy kartofli po za przedsiębiorstwami rolniczymi.

Jeżeli się napotka pęczki chorujące na raka po za przedsiębiorstwami rolniczymi, muszą odpowiednie zapasy kartoflane podług zarządzania miejscowej władzy policyjnej na cele techniczne (palenie pp.) albo w inny sposób nieszkodliwy na miejscu być spożerbowane,

§ 7. Gemeindebehörden.

Die Ortspolizeibehörde kann ihre Befugnisse der Gemeindebehörde übertragen.

§ 8. Strafvorschriften.

Zu widerhandlungen gegen die vorstehenden Vorschriften werden nach § 2 der Bekanntmachung vom 30. August 1917 (Reichs-Gesetzbl. S. 745) in Verbindung mit § 27 Abs. 2 Nr. 1 des Strafgesetzbuchs in der Fassung des Artikels I der Verordnung über Vermögensstrafen und Bußen vom 6. Februar 1924 (Reichs-Gesetzbl. S. 44) mit Gefängnis bis zu einem Jahre und mit Geldstrafen von 3 bis zu 10000 Goldmark oder mit einer dieser Strafen geahndet.

§ 9. Weitergehende Anordnungen.

Weitergehende Anordnungen der nachgeordneten Polizeibehörden sind zulässig.

§ 10. Infraktreten.

Diese Verordnung tritt mit dem Tage ihrer Verkündung in Kraft.

Berlin, den 27. August 1924.

Der Minister

für Landwirtschaft, Domänen und Forsten.

U n t e r s c h r i f t.

Nach dem Flugblatt Nr. 53 der Biologischen Anstalt für Land- und Forstwirtschaft vom Mai 1914 ist der Kartoffelfreß daran erkenntlich, daß man an den Knollen Wucherungen von verschiedener Größe und Form findet, deren Oberfläche warzig und später oft zerklüftet ist, so daß sie zuweilen an manche Sorten von Badeschwämmen erinnern. Manchmal erscheinen sie nur wie kleine Warzen, oft sind es große Auswüchse, nicht selten endlich ist von der eigentlichen Knolle nichts mehr zu erkennen und an ihrer Stelle finden sich schwammartige Mißbildungen, die nur durch den Ort ihres Vorkommens erkennen lassen, daß sie ursprünglich aus jungen Kartoffeln entstanden sind. Anfänglich sind alle diese Mißbildungen hellbraun und fest. Später werden sie dunkelbraun und schwarzbraun und zerfallen allmählich, indem sie bei trockenem Wetter verschrumpfen und zerkrümeln, bei nassem verfaulen.

Da die Krankheit alle jungen Gewebe ergreifen kann, so findet man Krebswucherungen außer an den Knollen auch an anderen Teilen der Pflanze. Meistens werden die Knollen, die Wurzelzweige und die unterirdischen Stengelteile ergriffen. Wenn die jungen Triebe aber längere Zeit brauchen, um aus dem Boden herauszukommen, oder wenn längere Zeit feuchtes Wetter herrscht, bilden sich auch an den Blattknospen der oberirdischen Stengel Geschwülste, an denen man nicht selten noch erkennen kann, daß sie aus Blattanlagen hervorgegangen sind. Die oberirdischen Pflanzenteile sind ebenso wie die am Acker liegenden Knollenauswüchse grün, oft mit einem weißlichen oder rötlichen Ton.

§ 7. Urzędy gminne.

Miejscowa władza policyjna może zdać swe prawa urzędowi gminnemu.

§ 8. Przepisy karne.

Przekroczenia powyższych przepisów będą karane podług § 2 ogłoszenia z dnia 30-go sierpnia 1917 r. (zbiór praw rzeszy str. 745) w połączeniu z § 27 ust. 2. Nr. 1 kodeksu karnego w brzmieniu artykułu I rozporządzenia dotyczącego się kar pieniężnych i pokut z dnia 6-go lutego 1924 r. (zbiór praw rz. str. 44) więzieniem aż do jednego roku i karami pieniężnymi z 3 aż do 10000 marek złotych albo jedną z tych kar.

§ 9. Zarządzenia sięgające dalej.

Zarządzenia poddanych władz policyjnych sięgające dalej są dozwolone.

§ 10. Wstąpienie w życie.

Niniejsze rozporządzenie wstępuje w życie z dniem ogłoszenia.

Berlin dnia 27-go sierpnia 1924 r.

Minister rolnictwa, domów i lasów.

D o d a t e k.

Podług pisma ulotnego Nr. 53 biologicznego zakładu gospodarstwa rolniczego i leśniczego z maja 1914 r. można raka kartoflanego potem poznać, że się znajdzie na pęczkach wyrostki rozmaitej wielkości i formy, których powierzchnia jest brodawkata a później często rozpadlista, tak że mają niekiedy podobieństwo do niektórych gatunków gąbek. Niekiedy przedstawiają się tylko jako małe brodawki, często są wielkimi wyrostkami, ostatecznie nie można często właściwego pęczka już poznać i napotyka się na jego miejscu gębkowate poczwary pozwalające tylko poznać z miejsca, gdzie się znajdują, że powstały pierwotnie z młodych kartofli. Wszystkie te poczwary są z początku jasno-brunatne i twarde. Potem stają się ciemno-brunatne i czarno-brunatne i rozpadywają powoli, marszcząc się i rozkruszając się podczas suchego powietrza a gnijąc podczas mokrego.

Ponieważ choroba zdoła ogarnąć wszystkie młode tkanki, napotyka się wyrostki rakowe nie tylko na pęczkach ale też na innych częściach rośliny. Po większej części bywają ogarnione pęczki, odnogi korzenne i podziemne części łodygi. Jeżeli zaś młode latorośle potrzebują dłuższy czas, by się wydostać z ziemi, albo jeżeli wilgotne powietrze panuje przez dłuższy czas, tworzą się też puchliny na pęczkach liściowych wierzchnich łodyg, z których można jeszcze często poznać, że pochodzą z powstających się liści. Wierzchnie części roślin są zielone, tak samo i wyrosty pękowe znajdujące się na powierzchni ziemi, często wpadające w kolor białawy lub czerwony.

II. Nachtrag

der Tarif für die Schifffahrt- und Flößerei-
gaben auf der oberen Oder von Schleuse
bis einschließlic bis Schleuse Ransern ein-
schließlic vom 14. Dezember 1923,
der Tarif für die Schifffahrt- und Flößerei-
gaben auf der Regewasserstraße vom 14.
Dezember 1923 und
der Tarif für die Schifffahrt- und Flößerei-
gaben auf dem Klodnitzkanal vom 14. De-
zember 1923.

Die Abgabensätze für die in Schiffen beförderten
werden wie folgt ermäßigt:

Tarifen zu a) und b)	In dem Tarife zu c)
Kategorie I auf 7 Pf.	auf 6 Pf.
" II auf 5 Pf.	auf 4,5 Pf.
" III auf 3,5 Pf.	auf 3 Pf.
" IV auf 2 Pf.	auf 1,5 Pf.
" V auf 1 Pf.	auf 1 Pf.

Die Stelle der durch den I. Nachtrag vom 11.
1924 angeordneten Ermäßigung von 20 v.
für die Abgabensätze unter II, III, VI
der Tarife eine solche von 30 v. S.

Der Nachtrag tritt am 18. September 1924
in Kraft.

Berlin, den 15. September 1924.

Der Reichsverkehrsminister.

Bekanntmachungen des Oberpräsidenten.

Bis zum 15. Oktober d. J. müssen die
auf Genehmigung einer Hauskollekte für
den kommenden Jahr bei mir gestellt werden. Später
eingereichte Anträge können nur ausnahmsweise Be-
zugnahme in dem Falle finden, daß der durch
die Kollekte zu mildernende Notstand nicht vorauszu-
sehen war.

Wie im Vorjahre wird keine Hausammlung
stattgefunden, wenn von vornherein die Gründung
einer Wohltätigkeitsunternehmens ausschließlic oder
größtenteils auf die erhofften Erträge der Haus-
sammlung beruht. Die öffentliche Wohltätigkeit
kann als Ergänzung der Leistungen der nächsten
Verwandten herangezogen werden.

Alle Rechnungen werden die in jedem Fall dem Antrage
beigefügten Rechnungsunterlagen geprüft werden.
Der Antrag hat bezüglich des letzt abgeschlossenen
Jahres:

1. Vermögensübersicht,

2. Jahresrechnung,

3. Bilanz.

Die Vermögensübersicht soll — im Anschluß
an den letzten gemachten Abschluß — ein wahrheits-
getreues Bild des Besitzstandes an Grundvermögen,
an barem Geld, nach Abzug der ausdrücklich
einzelnen anzuführenden Schulden geben —
an Grund und Boden u. a. Materialwerte ordnungs-

485.

II. Dodatek

- do taryfy podatków od żeglugi i spławiania
na górnej odrze od służy w Cosel włącznie
aż do służy w Ransern włącznie z dnia
14-go grudnia 1923 r.,
- do taryfy podatków od żeglugi i spławiania
na rzece Noteci z dnia 14-go grudnia 1923 r. i
- do taryfy podatków od żeglugi i spławiania
na kanale Klodnitz z dnia 14-go grudnia
1923 r.

Pozycye podatkowe od towarów transpor-
towanych okrętami zniżą się, jak następuje:

w taryfach pod a) i b)	w taryfie pod c)
w klasie towarowej I na 7 fen.	na 6 fen.
" " " II „ 5 fen.	na 4,5 fen.
" " " III „ 3,5 fen.	na 3 fen.
" " " IV „ 2 fen.	na 1,5 fen.
" " " V „ 1 fen.	na 1 fen.

Na miejsce zniżenia o 20 od sta zarządzo-
nego I dodatkiem z dnia 11-go marca 1924 r.
wstąpi dla pozycyi podatkowych pod II, III,
VI i VII taryf zniżenie o 30 od sta.

Dodatek wstąpi w moc dnia 18-go września
1924 r.

Berlin, dnia 15-go września 1924 r.

Rzeszowy minister komunikacyi.

Uwladomienia naczelnego prezydenta.

486. Wnioski na potwierdzenie kolekty do-
mowej na rok przyszly muszą być mi wręczone
aż do 15-go października r. b. Wnioski, które
nadejdą później, mogą wyjątkowo tylko w tym
razie być uwzględnione, jeżeli nie było można
przewidywać biedy, której kolekta ma ulżyć.

Jak i w przeszłym roku nie będzie składka
domowa potwierdzona, jeżeli się z góry uzasa-
dnia przedsiębiorstwo dobroczynne wyłącznic
lub przeważajaco na dochodach z kolekty do-
mowej. Publiczna dobroczynność ma tylko
uzupełniać podatki interesatów najbliższych.

Potem będą podkładki rachunkowe badane,
które mają być w każdym razie do wnioska
dołączone. Każdy zakład ma podać względem
roku sprawunkowego na ostatku zakończzonego:

1. Przegląd majątku,
2. roczny rachunek.

Przegląd majątku ma — w połączeniu z
ostatniem ukończeniem — przedstawiać praw-
dziwy obraz stanu posiadania co się tyczy ma-
jątku gruntowego, efektów, gotowizny po od-
ciągnięciu długów, które należy wyraźnie i
szczegółowo wymienić — grunta i inne materiały
wartościowe porządnie otaksowane, efekty po-
dane podług wartości kursowej. Odpisy sto-

wäßig geschäft, Effekten zum Auswert eingelegt. Die sichgemäßen Abrechnungen sind vorzunehmen. Die Jahresrechnung soll übersichtlich geordnet sein. Größere Anstalten, mit getrennten Betrieben und Stationen müssen Sonderkonten für jeden Betrieb vorlegen. Ausgaben, welche eine Vermögensvermehrung bedeuten, z. B. Kauffkosten für Grunderwerb, Kosten von Neubauten und für Inventarbeschaffungen über das bisherige Bedürfnis hinaus usw. sind mit dem vollen vorausgelegten Betrage nur vor der Linie einzutragen, in die Rechnung selbst aber mit einer den Wert und dem Abnutzungsbeitrag entsprechenden Zins- und Amortisationssumme in den Jahresetat einzutragen.

Ebenso gehören Geschenke und Vermächtnisse, je nachdem sie zur Befriedigung laufender Verpflichtungen oder zur Vermehrung des Vermögens bestimmt sind, in die Jahresrechnung bzw. in die Vermögensübersicht. Schließlich muß die Rechnung bei Anstalten, welche Pflinglinge in ihren Räumen beherbergen, Material für die Prüfung an die Hand geben, wie hoch jeder Pflingling der Anstalt pro Tag, Monat oder Jahr zu stehen kommt und wie viel vollziehende, wie viel und zu welchem Betrage teilziehende, wie viel unentgeltliche Pflinglinge die Anstalt in dem Geschäftsjahr beherbergt hat.

Die eingereichten Abschlüsse müssen auf regelmäÙiger und fortlaufender Buchführung beruhen. Es genügt nicht, daß lediglich zum Zweck des Nachweises des Bedürfnisses für die Kollektenbewilligung Zusammenstellungen gemacht werden. Ich muß mir vorbehalten, im Einzelfall durch Einsicht der Wirtschaften- und Rechnungsbücher eine Prüfung vorzunehmen, wenn anders auf Genehmigung der Kollekte gerechnet werden soll.

Wo die bisherige Art der Buchführung diesen Anforderungen nicht genügt, — was nach der Erfahrung der Mehrzahl der Fälle zutreffen dürfte —, möchte ich raten, rechtzeitig durch ein geschäftsführendes Mitglied des Vorstandes oder in Ermangelung eines solchen durch einen eigens zu diesem Zweck heranzuziehenden Sachverständigen eine Neuordnung der Buchführung vornehmen zu lassen und dafür Sorge zu tragen, daß die Ordnung eine ständige bleibt. Die ordnungsmäßige Buchführung wird, wie in der Einzelwirtschaft, so auch in Anstalten ergiebig wirken und zum Segen werden.

Oppeln, den 10. September 1924.

Der Oberpräsident der Provinz Oberschlesien.

Bekanntmachungen der Regierung zu Oppeln.

487. Viehseuchepolizeiliche Anordnung.

Zum Schutze gegen die Tollwut wird hiermit auf Grund der §§ 18 ff. des Viehseuchengesetzes

sowne należy przedsięwziąć. Roczny rachunek ma tak być zestawiony, że go z łatwością można przejrzeć. Większe zakłady z odłączeniem przedsiębiorstwami i stacjami muszą podać osobne konta dla każdego przedsiębiorstwa. Wydatki przedstawiające pomnożenie majątku n. p. kosztą kupna przy nabyciu gruntu, kosztą nowych budowli i nabycia inwentarza przewyższającego dotychczasową potrzebę i t. d. trzeba tylko zapisać przed linią w całej wydanej sumie, w samym zaś rachunku postawić do rocznego etatu sumę procentową i amortyzacyjną odpowiadającą kwocie wartości i zużytkowania.

Tak samo trzeba postawić do rachunku rocznego wzgl. do przeglądu majątkowego podarunki i zapisy testamentów podług tego, czy są przeznaczone do zaspokojania bieżących obowiązków czy do pomnożenia majątku. Nareszcie musi rachunek zakładów pomieszczać w swych lokalach wychowawców podać materiał do zbadania, ile każdy wychowanek zakładowi dziennie, miesięcznie lub rocznie kosztuje i ile wychowawców zupełnie płacących, ile i po jakiej kwocie częściowo płacących, ile bezpłatnych zakład w roku sprawunkowym pomieszczał.

Podane zakończenia rachunkowe muszą się opierać na regularnem i bieżącem prowadzeniu ksiąg. Nie wystarcza, jeżeli się robi zestawienia jedynie dla udowodnienia potrzeby dozwolenia kolekty. Jestem zmuszony sobie zastrzedz prawo, w poszczególnym razie przedsięwziąć badanie przejrzienia ksiąg gospodarczych i rachunkowych, jeżeli się ma inaczej liczyć na potwierdzenie kolekty.

Gdzie dotychczasowy sposób prowadzenia ksiąg nie odpowiada tym wymaganiom — podług doświadczenia zachodzi to w przewyższającej liczbie przypadków — radziłbym, aby kazano wcześniej przedsięwziąć nowe urządzenie prowadzenia ksiąg przez świadomego członka zarządu albo w razie braku takiego przez zzwac osobno na to powołanego i aby postarano się o to, by porządek został stale utrzymywany. Porządkowe prowadzenie ksiąg będzie skutkowało nauczalnie i stanie się błogosławieństwem.

Oppeln, dnia 10-go września 1924 r.

Naczelny prezes prowincji Górnego Śląska.

Uwiedomienia rejencji Opolskiej.

487. Rozporządzenie policyjne

Względem zarazy na bydło.

W obronie przeciw wściekłości rozporządza się niniejszem na podstawie §§ 18 nast.

vom 26. Juni 1909 (R. G. Bl. S. 519) mit Ermächtigung des Herrn Ministers für Landwirtschaft, Domänen und Forsten folgendes bestimmt:

§ 1. Die Ortschaften einschließlich ihrer Gemarkungen, Kolonien und Vorwerke des ganzen Regierungsbezirks Oppeln bilden einen Sperrbezirk. Hier sind sämtliche Hunde an solchen Orten festzulegen (anzuketten oder sicher einzusperren), die fremden Hunden nicht zugänglich sind. Der Festlegung gleichzuverachten ist das Führen der mit einem sicheren Maulkorbe versehenen Hunde an der Leine.

Diese Bestimmungen gelten naturgemäß auch für Hunde auf Höfen, in Gärten oder Vorgärten, in Lokalen und Kongertgärten, wobei es gleich ist, ob die Hunde den Besitzern der Lokale und Kongertgärten gehören oder den Gästen.

Dagegen können in dem Stadtkreise Beuthen, in den Gemeinde- und Gutsbezirken Rößberg, Schomburg, Deutsch-Piekar (Neuhof), dem Stadtkreise Reisse, den Gemeinde- und Gutsbezirken Conradsdorf, Glumpenau, Heidersdorf, dem Stadtkreise Oppeln, den Gemeinde- und Gutsbezirken Rgl. Neudorf, Szczepanowitz, Vogtsdorf, Wienau, Halbendorf, Goslawitz, dem Stadtkreise Ratibor und in dem Gemeinde- und Gutsbezirk Ostrog Hunde mit bishöherem Maulkorbe unter gewissenhafter Ueberwachung frei herumlaufen. Die Hundebesitzer bzw. die Hundeführer haben das Abstreifen des Maulkorbes zu vertreten.

§ 2. Aus dem Sperrbezirk dürfen Hunde nur mit polizeilicher Erlaubnis und nach vorheriger tierärztlicher Untersuchung ausgeführt werden. Wird die Genehmigung zur Ausfuhr eines Hundes erteilt, so ist die Ortspolizeihörde des Bestimmungsortes rechtzeitig zu benachrichtigen. Während der Ueberführung und am Bestimmungsort ist der Hund den gleichen Beschränkungen zu unterwerfen, die für ihn zur Zeit der Ausfuhr am Herkunftsorte vorgegeschrieben waren.

Als Ausfuhr im Sinne dieser Vorschriften gilt nicht die vorübergehende, weniger als 24 Stunden dauernde Entfernung von Hunden aus dem gefährdeten Bezirke bei Spaziergängen, Ausflügen und ähnlichen Gelegenheiten, sofern die Hunde hierbei nicht mehr als 20 km in der Luftlinie vom Herkunftsorte entfernt werden. Eine solche Entfernung ist ohne ortspolizeiliche Genehmigung und ohne tierärztliche Untersuchung, aber nur unter der Bedingung gestattet, daß die Hunde auch außerhalb des gefährdeten Bezirkes mit einem sicheren Maulkorbe versehen sind und an der Leine geführt werden.

§ 3. Im Sperrbezirk ist die Benutzung der Hunde zum Ziehen unter der Bedingung gestattet, daß sie dabei fest angehakt, mit einem

prawa o zarazie na bydło z dnia 26-go czerwca 1909 r. (zb, pr. rz. str. 519) z upoważnienia Pana ministra rolnictwa, domów i lasów następująco:

§ 1. Miejscowości całego obwodu rejencyjnego Oppeln włącznie z obszarami koloniami i folwarkami tworzą obwód zagrodzenia. W tym obwodzie muszą wszystkie psy w takich miejscach być trzymane (wiązane na łańcuchu lub pewnie zamknięte), do których obce psy nie mają przystępu. Uwiązaniu się równa prowadzenie psów na linie opatrzonych w dobry kaganiec.

Te przepisy stosują się naturalnie też do psów na podwórzach, w ogrodach albo ogródkach przed domami, w lokalach i ogrodach koncertowych, i jest zarówno, czy należą psy posiadaczom lokali i ogrodów koncertowych czy gościom.

Przeciwnie mogą psy zaopatrzone w dobry kaganiec i znajdujące się pod sumiennym dozorem wolno latać w miejskim kresie Beuthen, w obwodach gminnych i dworskich Rößberg, Schomburg, Deutsch-Piekar (Neuhof), w miejskim kresie Neisse, w obwodach gminnych i dworskich, Conradsdorf, Glumpenau, Heidersdorf, w miejskim kresie Oppeln, w obwodach gminnych i dworskich Rgl. Neudorf, Szczepanowitz, Vogtsdorf, Wienau, Halbendorf, Goslawitz, w miejskim kresie Ratibor i w obwodzie gminnym i dworskim Ostrog. Posiadaciele psów wzgl. osoby prowadzące psów muszą odpowiadać za zdarcie kaganca.

§ 2. Z obszaru zamkniętego wolno psy wyprowadzić tylko za pozwoleniem policji i po poprzednim zbadaniu przez weterynarza. Jeżeli pozwolenie do wyprowadzenia psa zostanie dane, to potrzeba wcześniej zawiadomić policję miejscową w miejscu przeznaczenia. Podczas przeprowadzenia i w miejscu przeznaczenia pies podlega tym samym ograniczeniom które były dla niego dane w miejscu pochodzenia welibili wyprowadzenia.

W myśl tych przepisów nie uważa się za wyprowadzenie, jeżeli psy przejściowo tylko mniej niż na 24 godzin, się oddalają z obszaru zagrożonego na przechadzkach, wycieczkach lub przy podobnych okazjach, jeżeli przytem psy nie więcej jak 20 km linii powietrznej od miejsca pochodzenia się nie oddalają. Tego rodzaju oddalanie się dozwolone jest bez pozwolenia miejscowej policji i bez weterynarskiego badania, ale tylko pod tym warunkiem, że te psy i po za obszarem zagrożonym opatrzone są w dobry kaganiec i prowadzone na linie.

§ 3. Na obszarze zamkniętym dozwolone jest używanie psów do ciągnięcia tylko pod tym warunkiem, że będą mocno zaprzężone, opa-

fisheren Maulkorb versehen und außer der Zeit des Gebrauchs festgelegt werden.

Im Sperrbezirke ist ferner die Verwendung von Hirtenhunden zur Begleitung von Herden, von Jagdhunden bei der Jagd, von Heeres-, Polizei-, Schutz- und Begleithunden der Landjäger, Polizei- und Zollbeamten während ihres Dienstgebrauchs ohne Maulkorb und Leine, sowie von Blindenföhrerhunden ohne Maulkorb während der Föhrung von Blinden unter der Bedingung gestattet, daß die Hunde außer der Zeit des Gebrauchs im Sperrbezirke festgelegt werden.

§ 4. An den Ausgängen der im Sperrbezirke vorhandenen Bahnhofe sind Tafeln mit der deutschen und halbbaren Aufschrift „Hunde Sperre“ leicht sichtbar anzubringen.

§ 5. Hunde, die obigen Vorschriften zuwider umherlaufend betroffen werden, sind sofort zu töten oder einzufangen. Ueber die Tötung eingefangener Hunde entscheidet die Ortspolizeibehörde.

Zum Erschießen der Hunde sind neben den Landjägern und Polizeivollzugsbeamten, auch Förster, Feld- und Waldausseher, sowie die Grenzwachbeamten gelegentlich der Ausübung des Grenzscheßes befugt.

§ 6. Sämtliche Hunde, die einen Menschen gebissen haben, sind sofort und zwar für 14 Tage unter polizeiliche Beobachtung zu stellen, ausgenommen sind die in Ziffer 3 aufgeführten Hunde während ihres Dienstgebrauchs.

Am 1. und 14 Tage ist über den Gesundheitszustand des Hundes ein tierärztliches Attest auf Kosten des Besitzers an die Polizeiverwaltung einzureichen. Die Diensthunde der Landjäger, Polizei- und Zollbeamten, sowie die Heereshunde, ebenso die Hunde für Blinde sind dem beamteten Tierarzt zwecks kostenloser Untersuchung an den festgesetzten Terminen vorzuführen.

§ 7. Obige Anordnungen treten sofort in Kraft. Sie behalten Geltung bis auf weiteres. Ihre Aufhebung wird erfolgen, sofern die Gefahr der Verbreitung der Tollwut beseitigt ist. Die durch Verfügung vom 19. Mai bezw. durch Amtsblattbekanntmachung vom 4. August 1924 (Amtsbl. S. 299) bekanntgegebene Verlängerung meiner viehscheu-polizeilichen Anordnung vom 24. Februar 1924 (Amtsblatt S. 79) wird aufgehoben. Meine sämtlichen viehscheu-polizeilichen Anordnungen bleiben jedoch in Geltung für die unter ihrer Herrschaft begangenen Zuwiderhandlungen.

§ 8. Zuwiderhandlungen gegen vorstehende Bestimmungen werden nach §§ 74—77 des Viehscheu-gesetzes vom 26. Juni 1909 bestraft.

Oppeln, den 23. September 1924.

Der Regierungspräsident.

trzone in dobry kaganiec i poza czasie używania uwiązane.

Potem jest dozwolonem w obwodzie zany używanie psów pasterskich do rzysszenia trzodom, psów gończych przy waniu, psów wojskowych, psów policyjnych ochronczych i towarzyszących strzelcom, nym, urzędnikom policyjnym i celnym przy ich używania w służbie bez kagańca i lein, też psów prowadzących niewidomych kagańca pod tym warunkiem, że te psy czasem ich używania w obwodzie zamknięta będą uwiązane.

§ 4. Przy wyjściach z dworców kolejowych znajdujących się w obwodzie zamknięcia muszą być w miejscach widocznych zamieszczone tablice z wyraźnym i trwałym napisem „zamknięcie psów“.

§ 5. Psy, które wbrew powyższych przepisów będą wolno latały i zostaną napotkane, trzeba zaraz zabić lub chwycić. O schwytanych psów rozstrzyga policja miejscowa. Do zastrzelenia psów upoważnieni oprócz strzelców polnych i wykonawczych policji policyjnych także leśnicy, dozór lasów oraz straż graniczne w czasie służby na granicy.

§ 6. Wszystkie psy, które człowieka ugryzły natychmiast i to na 14 dni stawiają pod dozór policyjny, wyjęte są psy w cyfrze mienne podczas używania takowych w służbie.

1-go i 14-go dnia trzeba podać urzędnikowi policyjnemu atest lekarza weterynarza na posiedziela. Psy służbowe strzelców policyjnych i celnych, potem wojskowe również psy osób niewidomych przedstawić urzędującemu lekarzowi weterynarzowi w terminach wyznaczonych w rewizji, która się bez kosztów odbywa.

§ 7. Powyższe rozporządzenia wchodzi natychmiast w moc. Zatrzymują ważność dalszego rozporządzenia. Zniesienie ich natychmiast niebezpieczeństwo rozszerzenia wścieklizny zostanie usunięte. Znosi się przedmowa mojego policyjnego zarządzenia przeciw bydłu z dnia 24-go lutego 1924 r. (gazetadowa str. 79) ogłoszonego rozporządzeniem z dnia 19-go maja wzgl. uwiadomieniem z dnia 19-go maja 1924 r. (gazetadowa str. 79) przeciw bydłu z dnia 4-go sierpnia 1924 r. (gaz. urzęd. str. 299). Moje wszystkie zarządzenia policyjne przeciw zarazie bydła i psów zostają jednakowoż ważne dla przestępstw popełnionych podczas ich panowania.

§ 8. Przekroczenia powyższych przepisów będą karane podług §§ 74—77 prawa przeciw zarazie bydła z dnia 26-go czerwca 1909 r.

Oppeln, dnia 23-go września 1924 r.

Prezydent rejencyjny.

489. Durch Erlaß des Herrn Ministers für Volkswohlfahrt vom 5. 9. 1924, I M. IV 2215, ist das Kreislänglingsheim in Hindenburg widerrechtlich als Säuglingspflegeschule im Sinne der Vorschriften über die staatliche Prüfung von Säuglings- und Kleinkinderpflegerinnen vom 20. II. 1923 anerkannt worden.

Zu Mitgliedern des Prüfungsausschusses im Sinne des § 2 der obengenannten Vorschriften sind ernannt worden:

1. der jeweilige Oberregierungs- und Medizinalrat als Vorsitzender,
2. der leitende Arzt des Kreislänglingsheims,
3. der Frauenarzt Dr. Tschirdewahn in Hindenburg.

Oppeln, den 16. September 1924.

Der Regierungspräsident.

490. Am 4. September 1924 ist von mir die Satzung für die Wassergenossenschaft Kochelsdorf im Kreise Kreuzburg bestätigt worden.

Die Genossenschaft führt den Namen: „Wassergenossenschaft Kochelsdorf“ und hat ihren Sitz in Kochelsdorf. Sie bezweckt nach Maßgabe des von den Kulturingenieuren Sternitzke und Radloff in Breslau vom 14. Juli 1924 aufgestellten Meliorationsplanes die Entwässerung von Grundstücken und die Unterhaltung von Entwässerungsanlagen. Die erste zur Bestellung des Vorstandes erforderliche Mitgliederversammlung beruft die Aufsichtsbehörde. Die weiteren Mitgliederversammlungen sind in den gesetzlich vorgeschriebenen Fällen (§ 230 des Wassergesetzes) durch den Vorstand zusammenzuberufen. Die Einladung erfolgt unter Angabe der Gegenstände der Verhandlung durch orisübliche Bekanntmachung in den Ortskommunalverbänden, deren Bezirk dem Genossenschaftsgebiete ganz oder teilweise angehört.

Zwischen der Einladung und der Versammlung muß ein Zwischenraum von mindestens zwei Wochen liegen.

Die Mitgliederversammlung kann auch von der Aufsichtsbehörde zusammenberufen werden.

Die Beschlüsse der Mitgliederversammlung sind von dem Vorsteher der Genossenschaft zu beurkunden. Der gemeinsamen Beschlussfassung der Mitgliederversammlung unterliegen:

1. die Wahl der Vorstandsmitglieder und ihrer Stellvertreter,
2. die Wahl der außer dem Vorstande der Schalkommission angehörenden Mitglieder,
3. die Festsetzung der dem Vorsteher, dem Genossenschaftstechniker und dem Rechner zu gewährenden Entschädigung,
4. die Wahl der Schiedsrichter und ihrer Stellvertreter,
5. die Aufstellung des Haushaltsplanes und die Feststellung und Entlastung der Rechnung,

489. Rozporządzeniem Pana ministra dobrobytu ludu z dnia 5. 9. 1924 r., I M IV 2215, uznano odwołanie kresowy zakład dzieci ssących w Hindenburg za szkołę pielęgnowania ssących w myśl przepisów dotyczących się państwowego egzaminowania pielęgnaczek dzieci ssących i maluczkich z dnia 20. II. 1923 r.

Członkami wydziału egzaminacyjnego w myśl § 2 wyżej wspomnianych przepisów mianowano:

1. każdorazowego głównego radcę rejencyjnego i medycznego prezesem,
2. kierowniczego lekarza kresowego zakładu ssących,
3. lekarza kobiet Dr. Tschirdewahn w Hindenburg.

Oppeln, dnia 16-go września 1924 r.

Prezydent rejencyjny.

490. Dnia 4-go września 1924 r. potwierdziłem statut towarzystwa wodnego Kochelsdorf w kresie Hindenburg.

Towarzystwo ma nazwę „Towarzystwo wodne Kochelsdorf“ i ma swoją siedzibę w Kochelsdorf. Takowe ma na celu wywodnienie gruntów i utrzymywanie zakładów wysuszania podług planu melioracyjnego, którego inżynierzy kultury Sternitzke i Radloff w Breslau dnia 14-go lipca 1914 r. ułożyli. Władza nadzorcza zwoła pierwsze zgromadzenie członków potrzebne do wyboru zarządu. Późniejsze zgromadzenia członków ma zwoływać zarząd w przypadkach prawem przepisanych (§ 230 ustawy wodnej). Zaproszenie dzieje się z podaniem przedmiotów obradowania ogłoszeniem podług zwyczaju miejscowości w miejscowych związkach komunalnych obwodu, należącego w całkowitości lub częściowo do terenu towarzystwa.

Przeciąg czasu leżący pomiędzy zaproszeniem i zgromadzeniem musi przynajmniej wynosić dwa tygodnie.

Zgromadzenie członków może też zostać zwołane przez radę nadzorczą.

Uchwały zgromadzenia członków musi zaświadczyć przełożony towarzystwa.

Zgromadzenie członków uchwała wspólnie:

1. wybór członków zarządu i ich zastępców,
2. wybór członków należących prócz zarządu do komisji ogładowczej,
3. ustalenie wynagrodzenia płatnego przełożonemu, technikowi towarzystwa i rachmistrzowi,
4. wybór sędziów polubowych i ich zastępców,
5. ustawienie planu gospodarczego i stwierdzenie i odebranie rachunku,

6. die Abänderung der Satzung nach § 275 Abs. 1, 2, 3 des Wassergesetzes,
7. die Auflösung der Genossenschaft.

Die von der Genossenschaft ausgehenden Bekanntmachungen sind unter ihrem Namen zu erlassen und vom Vorsitzenden zu unterzeichnen.

Die für die Öffentlichkeit bestimmten Bekanntmachungen der Genossenschaft werden im Kreisblatt des Kreises Kreuzburg veröffentlicht, sofern nicht die ortsübliche Bekanntmachung allein durch die Satzung vorgeschrieben ist.

Oppeln, den 4. September 1924.

Der Regierungspräsident.

491. In Ausführung des § 13 der von dem Herrn Landwirtschaftsminister erlassenen Polizeiverordnung vom 29. März 1917 zum Fischereigesetz vom 11. Mai 1916 wird im Anschluß an meine Bekanntmachung vom 8. April 1917 (Amtsblatt Seite 190 f. 1917) die diesjährige Winterschonzeit für Fische, und zwar für die Gewässer, die in der Bekanntmachung vom 8. April 1917 namentlich aufgeführt sind, vom 15. Oktober bis einschließlich 9. Dezember dieses Jahres festgesetzt.

Die Winterschonzeit in diesen Gewässern gilt nur für Forellen und Saiblingsarten.

Oppeln, den 20. September 1924.

Der Regierungspräsident.

Bekanntmachungen verschiedener Behörden.

492. Enteignung von Grundeigentum.

Zur Erörterung der Einwendungen sowie zur Feststellung der Entschädigung für das zum Ban einer Hochspannungsleitung von Ludwigsdorf nach Altmanndorf zu enteignende oder dauernd zu beschränkende, in den Gemeinden Ziegenhals und Ludwigsdorf belegenen Grundeigentums habe ich Termin auf Dienstag, den 30. September 1924, vormittags 10^{1/2} Uhr, in Ludwigsdorf, Versammlungsort: Nordrand des Gutes Ludwigsdorf, anberaumt.

Alle Beteiligten werden gemäß § 25 des Gesetzes über die Enteignung vom 11. Juni 1874 (G. E. S. 221) aufgefordert, ihre Rechte im Termin wahrzunehmen.

Beim Ausbleiben wird ohne ihr Zutun die Entschädigung festgestellt und wegen Auszahlung oder Hinterlegung der Entschädigung verfügt werden.

Ein Verzeichnis der von dem Verfahren betroffenen Grundstücke ist beim Magistrat in Ziegenhals einzusehen.

Der Enteignungskommissar.

6. zmianę statutu podług § 275 ust. 1, 2, 3 ustawy wodnej,
7. rozwiązanie towarzystwa.

Ogłoszenia towarzystwa mają być ogłoszone w jego imieniu i być podpisane przez przełożonego.

Uwiadomienia towarzystwa przeznaczone dla publiczności będą ogłoszone w urzędniku kresu Kreuzburg, jeżeli nie jest w statucie jedynie przepisaniem ogłoszenie według zwyczaju miejscowości.

Oppeln, dnia 4-go września 1924 r.

Prezydent rejencyjny.

491. Wykonywając § 13 rozporządzenia policyjnego, które Pan minister rolnictwa dnia 29-go marca 1917 r. wydał do ustawy rybołówczej z dnia 11-go maja 1916 r. wyznaczam w dodatku do mego rozporządzenia z dnia 8-go kwietnia 1917 r. (gazeta urzędowa strona 190 na rok 1917) tegoroczny zimowy czas ochronczy na ryby i to dla wód, które w ogłoszeniu z dnia 8-go kwietnia 1917 r. są wymienione, na czas od 15-go października aż włącznie do 9. grudnia r. b.

Zimowy czas ochronczy w tych wodach tyczy się tylko łososiopstręgów i gatunków łosiosowych saiblingów.

Oppeln, dnia 20-go września 1924 r.

Prezydent rejencyjny.

Uwiadomienia rozmaitych urzędów.

492. Do rozważania protestów i ustalenia wynagrodzenia za własność grunową, która w gminach Ziegenhals i Ludwigsdorf jest położona i w celu wybudowania nadziemnego prowadzenia siłowego z Ludwigsdorf do Altmanndorf ma być wywłaszczona albo stale organiczona, wyznaczyłem termin na wtorek dnia 30-go września 1924 r, przed południem o godzinie pół do 11-ej w Ludwigsdorf, miejsce zgromadzenia: Północny kraniec dworu Ludwigsdorf.

Wzywa się wszystkich interesentów podług § 25 ustawy o wywłaszczaniu z dnia 11-go czerwca 1874 r. (zb. pr. str. 221), by swych praw w terminie bronili.

Jeżeli się na termin nie stawia, ustali się wynagrodzenie bez ich współdziałania i zarządzi się wypłatę albo założenie wynagrodzeni a.

Spis gruntów, których się procedura tyczy, trzeba przejrzeć na magistracie w Ziegenhals.

Oppeln, dnia 22-go września 1924 r.

Komisarz wywłaszczania.

Einrückungsgebühren für die zweispaltige Zeile oder deren Raum 20 Goldpfennige (für die polnische Zeile 30 Goldpfennige). Preis der Belegblätter und einzelnen Stücke 10 Goldpfennige für jeden angefangenen Bogen, mindestens aber 20 Goldpfennige für jedes Stück. Der Bezug geschieht monatlich durch die Post, die den Bezugspreis angibt. — Schriftleitung: Amtsblattstelle der Regierung. — Druck von F. Wellshäuser in Oppeln.

Sonderbeilage

zu Stück 39 des Amtsblattes der Regierung zu Oppeln.

Oppeln, den 27. September 1924.

Bergpolizeiverordnung über Grubenrettungswesen und Erste Hilfe für den Verwaltungsbezirk des Oberbergamts Breslau.

Auf Grund der §§ 196, 197 und 211 b des Allgemeinen Berggesetzes für die Preussischen Staaten vom 24. Juni 1865 in der Fassung der Gesetze vom 24. Juni 1892, 8. April 1894 und 14. Juli 1905 (Gesetzsammlung 1865 S. 705, 1892 S. 131, 1894 S. 41, 1905 S. 307), auf Grund des § 9 des Gesetzes, betreffend die Rechtsverhältnisse des Stein- und Braunkohlenbergbaues in denjenigen Landbestellen, in welchen das Kurfürstlich Sächsisch-Mandat vom 19. August 1743 Gesetzskraft hat, vom 22. Februar 1869 (Gesetzsammlung S. 401) und auf Grund des Gesetzes, betreffend die Kosten der Prüfung überwachungsbedürftiger Anlagen vom 8. Juli 1905 (Gesetzsammlung S. 317) verordnet das unterzeichnete Oberbergamt für den Umfang seines Verwaltungsbezirks nach Anhörung der Vorstände der Sektionen IV, V und VI der Knappschafts-Vereinsgenossenschaft, sowie des Vorstandes der Schieferischen-Eisen- und Stahl-Vereinsgenossenschaft, was folgt:

I. Grubenrettungswesen.

§ 1. Allgemeines.

1. Zur Ausführung von Arbeiten in unatembaren Gasen muß auf jeder selbstständigen Betriebsanlage eines Bergwerks eine Grubenwehr vorhanden sein.

2. Der Grubenwehr muß eine Rettungsstelle (Grubenrettungsstelle) zur Verfügung stehen, die die erforderlichen Geräte und Einrichtungen umfaßt.

§ 2. Grubenwehr.

1. Die Grubenwehr ist aus der Belegschaft der Betriebsanlage zu bilden.

2. Sie besteht aus den Gruppenführern, der Mannschaft und dem Gerätewart. Hierzu tritt bei größeren Betrieben ein Oberführer.

3. Der Oberführer ist der Bergbehörde zwecks Anerkennung seiner Befähigung (§§ 73 und 74 des Allgemeinen Berggesetzes) namhaft zu machen.

4. Führer und Mannschaft dürfen nicht über 45 Jahre alt und müssen für den Rettungsdienst geistig und körperlich tauglich sein. Dies ist durch ärztliche Untersuchung festzustellen.

Górnniczo-polcyjne rozporządzenie

tyczące się spraw ratowania w kopalniach i pierwszej pomocy dla obwodu administracyjnego głównego urzędu administracyjnego Breslau.

Na mocy §§ 196, 197 i 211 b ogólnej ustawy górnicznej dla państw pruskich z dnia 24-go czerwca 1865 r. w brzmieniu praw z dnia 24-go czerwca 1892 r., 8-go kwietnia 1894 r. i 14-go lipca 1905 r. (zbiór praw na rok 1865 str. 705, 1892 str. 131, 1894 str. 41, 1905 str. 307), na mocy § 9 prawa dotyczącego się prawnych stosunków kopalni węgl kamiennych i brunatnych w tychże częściach krajowych, gdzie elektorsko-saski mandat z dnia 19-go sierpnia 1743 r. ma moc obowiązującą, z dnia 22-go lutego 1869 r. (zbiór praw str. 401) i na mocy prawa dotyczącego się kosztów przeglądania zakładów potrzebujących dozoru z dnia 8-go lipca 1905 r. (zbiór praw str. 317) rozporządza niżej podpisany główny urząd górniczy na obszar swego obwodu administracyjnego wysłuchawszy wprzód zarządy sekcji IV, V i VI towarzystwa zawodowego bratniczo górniczego jako też zarządu śląskiego towarzystwa zawodowego żelastwa i stali, jak następuje:

1. Ratowanie w kopalniach.

§ 1. W ogólności.

1. Dla wykonywania robót w gazach nie pozwalających oddechać musi się znajdować na każdym samodzielnym zakładzie przemysłowym kopalni straż kopalnicza.

2. Straż kopalnicza musi mieć do dyspozycji miejsce ratowania zawierające potrzebne porządki i urządzenia.

§ 2. Straż kopalnicza.

1. Straż kopalniczą trzeba tworzyć z zatrudnionych w zakładzie przemysłowym.

2. Takowa się składa z przewodników grup, z ludzi i z dozorców porządków. Do nich przystępuje w większych ruchach główny przewodnik.

3. Głównego przewodnika trzeba wymienić zwierzchności górnicznej, która musi jego kwalifikacją uznać (§§ 73 i 74 ogólnej ustawy górnicznej).

4. Przewodnicy i ludzie nie mają być starsi jak 45 lat i muszą być zdolni do służby ratowania jak umysłowo tak i cieleśnie. Trzeba to stwierdzić badaniem lekarskim.

5. Führer und Mannschaft müssen im Rettungsdienst, der Geräewart in der Instandhaltung der Geräte ausgebildet sein.

6. Führer und Mannschaft müssen regelmäßig über und unter Tage üben.

7. Ort und Zeit der Übungen sind spätestens 3 Tage vor der Übung dem Bergrevierbeamten und der Hauptrettungsstelle (§ 5) anzuzeigen.

8. Jedem Mitgliede der Grubenwehr ist eine vom Bergrevierbeamten genehmigte Dienstankündigung auszuhängen.

9. Die Grubenwehr ist nach Möglichkeit auf die täglichen Schichten zu verteilen.

10. Zum schnellen Heranruf der Grubenwehr muß in der Marktenstube und Grubenrettungsstelle ein Verzeichnis der Mitglieder der Grubenwehr mit Angabe von Namen und Wohnung aushängen. In der Marktenstube müssen Einrichtungen getroffen sein, die erkennen lassen, welche Mitglieder der Grubenwehr in der jeweiligen Schicht unter und über Tage beschäftigt sind.

§ 3. Grubenrettungsstelle.

1. Die Gaschutzgeräte sind in der erforderlichen Zahl verwendungsbereit in einem geeigneten Raume (Geräteleger) aufzubewahren.

2. Geräte und Ersatzteile müssen schnell und unverzüglich zur Einsatzeile befördert werden können.

3. Für die Übungen mit Gaschutzgerät muß ein geeigneter Raum (Übungsraum) zur Verfügung stehen.

4. Nur solche Gaschutzgeräte dürfen verwendet werden, deren Eignung von der Hauptrettungsstelle (§ 5) anerkannt worden ist.

§ 4. Sonstige Maßnahmen.

1. Auf jeder selbstständigen Betriebsanlage, deren Baue künstlich bewertet werden, muß zur schnellen Unterstützung bei Rettungswerken ein Wetterstammbaum vorhanden sein.

2. Für jede selbstständige Betriebsanlage ist ein Plan (Grubenrettungsplan) aufzustellen, durch den die Obliegenheiten der über Tage zur Unterstützung des Rettungswerkes tätigen Personen geregelt werden.

3. Bei jedem Unglücksfall, der den Einsatz von Gaschutzgeräten zur Vergung von Menschen erfordert, sind der Bergrevierbeamte und die im Hauptrettungsplan (§ 5 Abs. 4) vorgesehenen Stellen unverzüglich zu benachrichtigen.

4. Alle Aufsichtspersonen, Angestellten und Arbeiter haben den zur Ausführung eines Rettungswerkes ergehenden Anordnungen der Leiter des Rettungswerkes und der Führer der Grubenwehr Folge zu leisten; dies ist ihnen bekannt zu geben.

5. Przewodnicy i ludzie muszą być, wykształceni w służbie ratunkowej, dozorca porządków w utrzymywaniu narzędzi w porządku.

6. Przewodnicy i ludzie muszą się regularnie ćwiczyć na ziemi i pod ziemią.

7. Miejsce i czas ćwiczeń mają być doniesione urzędnikowi rewiru górniczego i głównemu miejscu ratowania (§ 5) przynajmniej 3 dni przed ćwiczeniem.

8. Każdemu członkowi straży kopalniczej trzeba wgrzeżyć instrukcją służbową potwierdzoną przez urzędnika rewiru górniczego.

9. Straż kopalniczą trzeba według możności podzielić na szychty dzienne szychty.

10. Dla szybkiego przywołania straży kopalniczej musi być wywieszony spis członków straży kopalniczej z podaniem nazwisk i mieszkań w pokoju wydawania marek i w kopalniczym miejscu ratowania. W pokoju markowym muszą być zaprowadzone urządzenia dające poznać, którzy członkowie straży kopalniczej są zatrudnieni w każdorazowej szychcie pod ziemią i na wierzchu.

§ 3. Zakład ratunkowy w kopalni.

1. Porządki na ochronę od gazu trzeba przechowywać w należytej liczbie gotowe do użytku w stosownym lokalu (lokalu na porządki).

2. Porządki i części do zamiany muszą tak być urządzone, że je można szybko i bez uszkodzenia na miejsce potrzeby transportować.

3. Na ćwiczenia z porządkami na ochronę od gazu musi być do dyspozycji stosowny lokal (lokal ćwiczeń).

4. Wolno tylko używać takich porządków na ochronę od gazu, jakie główny urząd ratunkowy (§ 5) uznał za stosowne.

§ 4. Inne środki pomocnicze.

1. W każdym samodzielnym zakładzie przemysłowym posiadającym kopalnię, którym się sztucznie doprowadza świeże powietrze, musi się znajdować ród powietrza dla szybkiego poinformowania się przy pracy ratunkowej.

2. Dla każdego samodzielnego zakładu przemysłowego ma być ustanowiony plan (kopalniczy plan ratunkowy), regulujący obowiązki osób pomagających na wierzchu przy pracy ratunkowej.

3. O każdym nieszczęśliwym wypadku wymagającym do oczenia ludzi porządków na ochronę od gazu ma być niezwłocznie uwiadomiony urzędnik rewiru górniczego i urzędy przepisane w głównym planie ratunkowym (§ 5 ust. 4).

4. Wszystkie osoby dozórce, umieszczeni i robotnicy są obowiązani słuchać na rozkazy kierowników akcji ratunkowej i przewodników straży kopalniczej wydawane celem przeprowadzenia akcji ratunkowej; o tem trzeba ich uwiadomić.

§ 5. Gemeinschaftliche

Regelung des Grubenrettungswesens.

1. Zur Regelung gemeinsamer Angelegenheiten des Grubenrettungswesens muß für jeden Bergbaubezirk eine Hauptrettungsstelle bestehen.

2. Mit Genehmigung des Oberbergamts können innerhalb des Bezirks einer Hauptrettungsstelle Rettungsbezirke mit oder ohne Bezirksrettungsstelle gebildet werden. Auf Anordnung des Oberbergamts sind solche Bezirke nach Anhörung der beteiligten Bergwerksbesitzer auf deren Kosten zu bilden.

3. In den Fällen des Absatz 2 kann das Oberbergamt für die Einrichtungen der Grubenrettungsstellen Erleichterungen zulassen.

4. Für den Bezirk jeder Hauptrettungsstelle ist ein Plan (Hauptrettungsplan) aufzustellen, durch den die gegenseitige Unterstützung der Rettungsstellen in der Durchführung von Rettungsarbeiten geregelt wird. Dieser Hauptrettungsplan ist dem Oberbergamt alljährlich zur Genehmigung vorzulegen.

5. Die Aufgaben der Hauptrettungsstelle müssen durch eine vom Oberbergamt zu genehmigende Geschäftsordnung geregelt werden. Wird eine solche nicht vorgelegt, so stellt sie das Oberbergamt fest. Das Gleiche gilt für Abänderungen der Geschäftsordnung.

II. Erste Hilfe.

§ 6. Ueber Tage.

1. Auf jeder selbständigen Betriebsanlage müssen einige Mitglieder der Belegschaft (Helfgehilfen) in der ersten Behandlung von Unfallverletzten und Erkrankten ausgebildet sein. Einer der Helfgehilfen muß ständig auf der Anlage anwesend oder leicht erreichbar sein. Name und Wohnung der Helfgehilfen sind in das Verzeichnis der Mitglieder der Grubenwehr (§ 2 Ziffer 10) einzutragen.

2. Zur Aufnahme, ersten Behandlung und Abbeförderung Verletzter und Kranker müssen geeignete Einrichtungen zur Verfügung stehen. Die Möglichkeit der sofortigen Zuziehung eines Arztes muß gewährleistet sein.

3. Alljährlich hat der Bergwerksbesitzer durch einen Knappschaftsarzt feststellen zu lassen, ob die über Tage für die Erste Hilfe getroffenen Maßnahmen dem Bedürfnis entsprechen.

§ 7. Betrieb unter Tage und Tagebaue.

Im Betriebe unter Tage und in Tagebauen müssen an geeigneten Stellen Einrichtungen zur ersten Behandlung und Abbeförderung Verletzter und Kranker vorhanden sein.

§ 5. Wspólne uregulowanie kopalniczych spraw ratunkowych.

1. Dla uregulowania wspólnych spraw ratowania w kopalniach musi istnieć główny urząd ratunkowy dla każdego obwodu górniczego.

2. Za dozwoleńiem głównego urzędu górniczego mogą być utworzone w pośród obwodu głównego urzędu ratunkowego obwody ratunkowe z obwodowym urzędem ratunkowym albo bez takowego. Na rozkaz głównego urzędu górniczego muszą takie obwody być tworzone po wysłuchaniu interesowanych posiadzcicieli kopalni na ich koszta.

3. W przypadkach ustępu 2-go może główny urząd górniczy pozwolić na ulgi co do urządzenia kopalniczych urzędów ratunkowych.

4. Dla obwodu każdego głównego urzędu ratunkowego musi być ułożony plan (główny plan ratunkowy), regulujący zobowiązanie wspomnianych urzędów ratunkowych przy przeprowadzeniu akcji ratunkowych. Główny ten plan ratunkowy trzeba corocznie podać głównemu urzędowi górniczemu dla potwierdzenia.

5. Zadania głównego urzędu ratunkowego muszą być uregulowane ordynacją sprawowania, którą musi potwierdzić główny urząd górniczy. Jeżeli się jej nie poda, ustanawia taką główny urząd górniczy.

II. Pomoc pierwsza.

§ 6. Na wierzchu.

1. W każdym samodzielnyim zakładzie przemysłowym musi być kilku członków załogi (pomocnicy lekarscy) wyuczonych w początkowym obchodzeniu się z osobami, które wskutek nieszczęśliwego wypadku zostały uszkodzone i zachorowały. Jeden z pomocników lekarskich musi się stale znajdować w zakładzie albo musi być możliwosc, go z łatwością osiągnąć. Nazwisko i pomieszkание pomocnika lekarskiego trzeba zapisać do listy członków straży kopalniczej (§ 2 cyfra 10).

2. Na przyjęcie, początkowe opatrywanie i do odtransportowania uszkodzonych i chorych muszą być do dyspozycji stosowne urządzenia. Musi być możliwosc gwarantowana niezwłocznie powołania lekarza.

3. Posiadzciciel kopalni musi corocznie przez lekarza bractwa górniczego dać stwierdzić, czy środki przygotowane na powierzchni ziemi do przynoszenia pierwszej pomocy odpowiadają potrzebie.

§ 7. Ruch podziemny i kopanie na ziemi.

W ruchu podziemnym i w kopalniach nadziemnych muszą się znajdować w stosownych miejscach urządzenia na początkowe zaopatrzenie i odesłanie uszkodzonych i chorych.

III. Sonstige Bestimmungen.

§ 8. Betriebsplan.

Von den in Ausführung der §§ 1—7 zu treffenden Einrichtungen hat der Bergwerksbesitzer alljährlich dem Bergverwalter in einem Betriebsplan (§§ 67—70 des Allgemeinen Berggesetzes) Anzeige zu erstatten. Bei der Aufstellung des Betriebsplanes sind die vom Oberbergamt zu dieser Bergpolizeiverordnung für Steintohlenbergwerke (Anlage 1) und für Braunkohlen- und Erzbergwerke (Anlage 2) herausgegebenen Richtlinien zum Inhalt zu nehmen.

§ 9. Ausnahmen.

Das Oberbergamt kann Ausnahmen von den vorstehenden Bestimmungen nach Maßgabe der Bergpolizeiverordnung vom 30. August 1909 zulassen oder zu deren Durchführung Anstalten gemäß §§ 260 und 261 der Allgemeinen Bergpolizeiverordnung vom 18. Januar 1900/15. August 1904 auf Antrag des Bergwerksbesitzers bewilligen.

§ 10. Strafvorschriften.

Zuwiderhandlungen gegen diese Verordnung werden, sofern nicht nach den bestehenden Gesetzen eine härtere Strafe verurteilt ist, auf Grund des § 208 des Allgemeinen Berggesetzes vom 24. Juni 1865 in Verbindung mit der Verordnung über Vermögensstrafen und Bußen vom 6. Februar 1924 (Reichsgesetzbl. I S. 44) bestraft.

§ 11.

1. Diese Bergpolizeiverordnung tritt am 1. Oktober 1924 in Kraft.
2. Gleichzeitig werden die §§ 112 und 230 der Allgemeinen Bergpolizeiverordnung vom 18. Januar 1900/15. August 1904 aufgehoben.
3. Innerhalb 6 Wochen nach diesem Zeitpunkt ist die nach § 8 vorgeschriebene Anzeige zu erstatten.

Breslau, den 13. August 1924.

Preussisches Oberbergamt.

Anlage 1

zu der Bergpolizeiverordnung
über Grubenrettungswesen und Erste Hilfe
für den Verwaltungsbezirk des Oberbergamts Breslau
vom 13. August 1924.

(Steintohlenbergwerke.)

A. Allgemeine Erläuterungen.

1. Grubenrettungswesen.

Erfahrungen.

Für das Grubenrettungswesen stehen im allgemeinen auf sämtlichen Gruben in hinreichender Anzahl Grubenrettungsleute und Geräte zur Verfügung. Es hat sich aber herausgestellt, daß Mängel in der Ausbildung, im Einsatz und geschlossenen Vorgehen, in der gegenseitigen Unterstützung der Gruben, in der Aufbewahrung und

III. Inne przepisy.

§ 8. Plan ruchu.

Posiedzieli kopalni ma corocznie w planie ruchu (§§ 67—70 ogólnej ustawy górniczej) urzędnikowi rewiru górniczego donieść o urządzaniach, które w wykonaniu §§ 1—7 maja być zaprowadzone. Przy ustawieniu planu ruchu trzeba się trzymać wskazówek, które główny urząd górniczy wydał do niniejszego górniczo-policyjnego rozporządzenia dla kopalni węgla kamiennych (dodatek 1) i dla kopalni węgla brunatnych i kruszcza (dodatek 2).

§ 9. Wyjątki.

Główny urząd górniczy może dozwoląć wyjątki od powyższych przepisów w miarę rozporządzenia górniczo-policyjnego z dnia 30-go sierpnia 1909 r. albo może na wniosek posiedziela kopalni naznaczyć czas pewny do przeprowadzenia takowych podług §§ 260 i 261 ogólnej ustawy górniczo-policyjnej z dnia 18-go stycznia 1900 r./15-go sierpnia 1904 r.

§ 10. Przepisy karne.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane na mocy § 208 ogólnej ustawy górniczej z dnia 24-go czerwca 1865 r. w połączeniu z rozporządzeniem tyczącem się kar majątkowych i pokut z dnia 6-go lutego 1924 r. (zbiór praw rzeszy I str. 44), jeżeli się nie zawiniło na sroższą karę.

§ 11.

1. Niniejsze rozporządzenie policyjne wstąpi w moc dnia 1-go października 1924 r.
2. Równocześnie znosi się §§ 112 i 230 ogólno-górniczo-policyjnego rozporządzenia z dnia 18-go stycznia 1900 r./15-go sierpnia 1904 r.
3. W przeciągu 6ciu tygodni po tym terminie trzeba zdać raport podług § 8-go przepisany.

Breslau, dnia 13-go sierpnia 1924 r.

Pruski główny urząd górniczy.

Dodatek 1

do górniczo-policyjnego rozporządzenia tyczącego się sprawy ratowania w kopalniach i pierwszej pomocy dla obwodu administracyjnego głównego urzędu górniczego Breslau z dnia 13-go sierpnia 1924 r.

(Kopalnie węgla kamiennych.)

A. Ogólne objaśnienia.

1. Sprawa ratowania w kopalniach. Doświadczenia.

Dla sprawy ratowania w kopalniach są w ogóle na wszystkich kopalniach do dyspozycji ludzie na ratunek w kopalni i porządku w liczbę wystarczającą. Jednakowoż się wykazało, że zachodzą niedostateczności w wyćwiczeniu w stawce i w łącznym postępowaniu naprzód, w wspólnem pomaganiu kopalni, w przecho-

Instandhaltung der Geräte und endlich bei größeren Unglücken in der vorher notwendigen Einteilung und Unterweisung von Hilfspersonen für bestimmte Zwecke des Rettungswerkes vorhanden sind.

Zweck der Bergpolizeiverordnung.

Durch die in der Bergpolizeiverordnung getroffenen Bestimmungen werden die Bergwerksbesitzer auf alle Einrichtungen und Maßnahmen hingewiesen, die zum Gelingen eines Rettungswerkes notwendig erscheinen. Hierbei soll die aner kennenswerte bisherige Tätigkeit der Sektionen der Knappschafts-Berufsgenossenschaft nicht ausgeschaltet, sondern vielmehr die Stellung der von den Sektionen geschaffenen Hauptrettungsstellen gestärkt und das Zusammenarbeiten mit Bergbehörde und Werken gefördert werden. Mit Rücksicht auf die Aufgaben der Bergbehörde ist außerdem für diese die genaue Kenntnis der auf den einzelnen Gruben vorhandenen Einrichtungen erforderlich und insbesondere für den Bergrevierbeamten gegebenenfalls zur Verrichtung eines Rettungswerkes (§ 205 ABG.) wichtig. An den nach § 205 a. a. D. dem Bergrevierbeamten zustehenden Befugnissen wird durch die Bergpolizeiverordnung nichts geändert.

Grundzüge der Bergpolizeiverordnung.

In Ausführung dieser Gesichtspunkte regelt die Bergpolizeiverordnung einerseits die Maßnahmen auf den einzelnen Gruben (§§ 1—4), andererseits die zu deren Ergänzung notwendigen gemeinschaftlichen Einrichtungen in größeren geschlossenen Bergbaubezirken.

Bestimmte Forderungen über Stärke der Grubenwehr, Zahl der Geräte, Größe und Umfang der Einrichtungen werden in der Bergpolizeiverordnung selbst nicht gestellt, weil die verschiedenen örtlichen Verhältnisse, wie Art des Bergbaubetriebes, Grad seiner Gefährlichkeit, Ausdehnung der Baue, Entfernung benachbarter Grubenrettungsstellen, Größe der unterirdischen Belegschaft sowie das Bestehen von Bezirksrettungsstellen (§ 5 Abs. 2) zu berücksichtigen sind. Daher ist die Form der jährlichen Anzeige und Prüfung durch den Bergrevierbeamten im Betriebsplanverfahren vorgelesen.

Wesentlich ist die Festlegung der Hilfsmaschinen, die zur schnellen Einteilung und Unter stützung eines Rettungswerkes erforderlich sind, und zwar durch den Grubenrettungsplan (§ 4 Abs. 2), soweit es sich um Maßnahmen über Tage auf dem betroffenen Werke handelt, und den Hauptrettungsplan (§ 5 Abs. 4), der die schnelle Heranholung der benachbarten Grubenwehren und Geräte regelt.

wywanii i utrzymywaniu narzędzi w porządku i nareszcie i razie większego nieszczenia co do podziatu i pouczenia osób pomocniczych na przeznaczone cele akcyi ratunkowej.

Cel rozporządzenia górnico-policyjnego

Posiedzicielom wskazuje się przepisami w rozporządzeniu górnico-policyjnym zarządzo nymi wszystkie urządzenia i środki zdawające się być potrzebne do udania się akcyi ratunkowej. Dotychczasowa czynność sekcyi towarzystwa zawodowego bratnictwa górniczego zastępująca na uwagę nie ma być przez to wykluczona, przeciwnie ma być wzmocniona pozycja głównych urzędów ratunkowych przez sekcye utworzonych i ma być polepszona spółeczność działania z władzą górnica i z kopalniami. Ze względu na zadania władzy górniczej jest oprócz tego dla teje potrzebna dokładna znajomość urządzeń znajdujących się na poszczególnych kopalniach a w szczególności ważną dla urzędnika rewiru górniczego w danym razie do prowadzenia akcyi ratunkowej (§ 205 og. ust. gór.). Pod względem praw przystojących podług § 205 n. w. m. górnicznemu urzędnikowi rewiruwemu nie zmienia się nie tem rozporządzeniem górnico-policyjnym.

Prawidła zasadnicze rozporządzenia górnico-policyjnego.

Zgodnie z tem stanowiskiem reguluje rozporządzenie górnico-policyjne z jednej strony przedsięwzięcie środków na poszczególnych kopalniach (§§ 1—4), a z drugiej strony wspólne urządzenia w większych złożonych obwodach górnich potrzebne do uzupełnienia takowych.

Pewnych przepisów co do liczby straży kopalniczej, liczby porządków, rozmiaru i ob jętości urządzeń nie podaje się w samem rozporządzeniu górnico-policyjnym, ponieważ trzeba uwzględnić różnorakie okoliczne stosunki, jak rodzaj przemysłu kopalniczego, stopień jego niebezpieczeństwa, obszerność ganków, odległość od sąsiednich kopalniczych miejsc ratunkowych, liczba podziemnych kopaczy i istnienie obwodowych urzędów ratunkowych (§ 5 ust. 2). Dla tego jest przepisany wzór corocznego doniesienia i zbadanie przez górniczego urzędnika rewiru w procedurze planu przemysłowego.

Istotnem jest ustalenie środków pomoc nych, potrzebnych do szybkiego rozpoczęcia i wspierania akcyi ratunkowej i to kopalniczym planem ratunkowym (§ 4 ust. 2), o ile się to tyczy środków na wierzchu odpowiedniej kopalni, i na podstawie głównego planu ratunkowego (§ 5 ust. 4) regulującego szybkie spro wadzenie sąsiednich straży kopalniczych i

Denn bei Bekanntwerden eines Grubenunglücks werden für den Leiter des Bergwerkes, der auch das Rettungswert zu leiten hat, gleichzeitig so viel Maßnahmen erforderlich, daß zweckmäßig die Obliegenheiten der Leute, die über Tage zur Unterstützung des untertägigen Rettungswertes tätig sind, vorher festgelegt und den Betroffenen bekannt gegeben werden müssen. Nach Möglichkeit sind für diese Tätigkeit Tagesbeamte heranzuziehen. Da Größe und Dauer des Rettungswertes selten übersehen werden können, ist es ferner erforderlich, daß an Hand des Hauptrettungsplanes die anderen zur Eisendienstleistung verpflichteten Rettungsteilen sofort zwecks Verückhaltung benachrichtigt werden und auf Erfordern alsbald mit ihren Grubenwehren ausrücken können.

Vorschriften über die Durchführung des Rettungswertes selbst werden nicht gegeben, weil die erforderlichen Maßnahmen nach den Verhältnissen des einzelnen Falles sich zu richten haben. Grundlagen des Erfolges sind klare Einteilung der Befehlsverhältnisse und geschlossenes Vorgehen der Grubenwehr in Gruppen von 1 Führer und 4 Mann. Der Leiter des Betriebes erteilt dem Oberführer der Grubenwehr den Auftrag, und der Oberführer ordnet den Einsatz der Wehr an.

Die Bildung von Hauptrettungsbezirken (Bezirke einer Hauptrettungsstelle (§ 5 Abs. 1) hat zum Zweck die schnelle Unterstützung im Grubenfall und die gemeinsame Überwachung des Rettungswertes der einzelnen Gruben. Rettungsbezirke (§ 5 Abs. 2) sind nach örtlichem Bedürfnis zu bilden, wobei entweder die Grubenrettungsstellen selbständig nebeneinander bleiben oder eine gewisse Zentralisation der Geräte auf einer Grubenrettungsstelle vorgenommen werden kann, die dann als Bezirksrettungsstelle auszubauen ist.

Um die angzustrebende Gleichheit der Verhältnisse in zusammenhängenden Bergbaubezirken zu wahren, sind die nachstehenden Richtlinien aufgestellt, die den Werken bei der Aufstellung des Betriebsplanes, den Bergverwaltern bei der Prüfung zum Inhalt dienen sollen. Im Betriebsplanverfahren wird der Betriebsverteilung Gelegenheit zur Mitwirkung zu geben sein.

Für die Einrichtung des Übungsraumes, sowie für Aufgaben bei Übungen unter Tage sind keine näheren, Richtung gebenden Bestimmungen getroffen. Diese sollen entsprechend den jeweiligen zeitlichen und örtlichen Bedürfnissen unter Berücksichtigung der neuesten Erfahrungen im Grubenwesen mit

porządków. Ponieważ kierownik kopalni mający także kierownictwo akcji ratunkowej będzie miał równocześnie tyle do rozporządzenia, skoro się dowie o zasilek nieszczęścia w kopalni, muszą dla tego powinności ludzi zajętych na wierzchu pomaganiem przy podziemnej akcji ratunkowej naprzód być stósownie określone i interesentom obznajmione. Według możliwości trzeba powściągnąć do tej czynności urzędników na wierzchu pracujących. Ponieważ objętość i czasokres akcji ratunkowej rzadko się dadzą z góry ocenić, jest też koniecznym, natychmiast zawiadomić na podstawie głównego planu ratunkowego resztę urzędów ratunkowych obowiązanych do wspomagania, by się miały w pogotowiu i na żądanie mogły ze swemi strażami kopalniczymi natychmiast wyruszyć.

Przepisów względem przeprowadzenia właściwej akcji ratunkowej się nie wydaje, ponieważ potrzebne środki muszą być zastosowane do okoliczności poszczególnego przypadku. Wyrażne podzielenie stósunków rozkazywania i połączone postępowanie straży kopalniczej w grupach liczących 1 przewodnika i 4 ludzi są podstawami pomyślnego skutku. Kierownik ruchu udziela nakaz głównemu przewodnikowi straży kopalniczej a główny przewodnik zarządza wkroczenie straży.

Tworzenie głównych obwodów ratunkowych (obwód głównego urzędu ratunkowego § 5 ust. 1) ma na celu szybkie pomaganie w razie rzeczywistości i wspólny dozór nad sprawami ratunkowymi na poszczególnych kopalniach. Obwody ratunkowe (§ 5 ust. 2) trzeba tworzyć według potrzeby miejscowości, i to albo tak, że kopalnicze urzędy ratunkowe pozostaną samodzielne obok siebie albo tak, że można przedsięwziąć pewną centralizację porządków na jednym górniczym miejscu ratunkowym, którą można potem wyrobić na obwodowe miejsce ratunkowe.

Dla utrzymywania zamierzonej równości stosunków włączonych obwodach górnictwa ustanowiono następujące wskazówki. Które mają służyć kopalniom jako wzór przy zestawieniu planu przedsiębiorstwa a górniczym urzędnikom rewiru przy badaniu. W procedurze względem planu przedsiębiorstwa będzie trzeba dać sposobność zastępcowi ruchu do współdziałania.

Blizszych wzorowych przepisów się nie wydało względem urządzenia lokalu ćwiczeń i względem zadań przy ćwiczeniach podziemnych. Takowe mają być ustanowione przez główny urząd górniczy odpowiednio do każdorazowych czasowych i miejscowych potrzeb z uwzględnieniem najnowszych doświadczeń i w po-

der betreffenden Haupttreppungsstelle vom Oberbergamt aufgestellt werden.

Den Bergrevierbeamten ist die Genehmigung der zu erlassenden Dienstanweisungen (§ 2 Abs. 8) zu übertragen, damit jede Grube die ihren Verhältnissen entsprechenden und am besten vom Bergrevierbeamten zu beurteilenden Bestimmungen darin aufbewahren kann. Dem Oberbergamt bleibt es vorbehalten, unter Mitwirkung der Haupttreppungsstelle des Bezirks Muster-Dienstanweisungen zum Inhalt aufzustellen.

II. Erste Hilfe.

Für die Erste Hilfeleistung hat sich ergeben, daß in Ausstattung der Krankenzuben mit Operations-, Verband- und Heilmitteln vielfach über das zweckmäßige Maß hinausgegangen ist, im übrigen aber noch größerer Wert als bisher auf Maßnahmen und Einrichtungen zu legen ist, welche die sofortige Fortschaffung und sachgemäße Behandlung von Unfallsverletzten und von Betäubten ermöglichen. Insbesondere ist hervorzuheben, daß bei Betäubten, sobald sie aus der Gefahrezone herausgeschafft sind, die Wiederbelebungsvorläufe unverzüglich von Hand vorgenommen werden sollen, zum Wiederbelebungsgelät oder der Arzt noch nicht zur Stelle sind. Weiteres Abhalten von Wiederbelebungskursen, die nicht unbedingt vom Arzte geleitet zu werden brauchen, kann diesem Bestehen nur dienlich sein.

3. Richtlinien für die Aufstellung des Betriebsplanes (§ 8).

I. Grubenrettungswesen.

Grubenwehr (§ 1 Abs. 1 und § 2 Abs. 1—4 und 9—10).

1. Die Grubenwehr soll aus Aufsichtspersonen und Arbeitern bestehen.

2. Stärke und Gliederung der Grubenwehr:

rozumieniu z odpowiednim głównym urzędem ratunkowym.

Górnicyz urzędnikom rewirów polecono potwierdzenie instrukcy służbowych (§ 2 ust. 8), które mają być wydane, aby każda kopalnia miała możliwość w nich umieścić przepisy, które się zgadzają z jej stosunkami i które może urzędnik rewiru górnicyzgo najlepiej ocenić. Głównemu urzędowi górnicyzwa zastrzega się prawo ustawienia wzorowych instrukcy służbowych za współdziałaniem głównego obwodowego urzędu ratunkowego, służących za wskazówkę.

II. Pierwsza pomoc

Wykazano się co do pierwszej pomocy, że przekroczono wielokrotnie stosowną miarę pod względem wyposażenia izby chorych porządkami do operacji, do bandażowania i do leczenia ale że trzeba zresztą kłaść jeszcze większą wagę jak dotychczas na środki i urządzenia gwarantujące natychmiastowe odtransportowanie i stosowne opatrywanie uszkodzonych przez nieszczęśliwy wypadek i odurzonych. Mianowicie trzeba nadmienić, że się trzeba bez zwłoki podjąć prób przyprowadzenia do życia odurzonych skoro takowych wydobyto z pasu bieberbezpieczeństwa, chociaż nie ma jeszcze na miejscu ani porządków do przyprowadzania w życie ani lekarza. Częste odbywanie kursów przyprowadzenia do życia, których nie potrzebuje koniecznie lekarz odprawiać, może temu wymaganiu jeno być użyteczne.

B. Wskazówki do ustanowienia planu ruchu (§ 8).

1. Sprawa ratowania w kopalniach.

Straż kopalnicza (§ 1 ust. 1 i § 2 ust. 1—4 i 9—10).

1. Straż kopalnicza ma się składać z osób dozorczyh i z robotników.

2. Liczba i składność straży kopalniczej:

	Kleine Gruben.	Mittlere Gruben.	Große Gruben.
a) Grubenwehr: einsatzbereit:	1 Gruppe = 1 Führer und 4 Mann.	2 Gruppen	3 Gruppen
Besonderer Oberführer:	—	1 (nebst Stellvertreter)	1 (nebst Stellvertreter).
ausgebildet:	3 Gruppen = 15 Mitglieder	6 Gruppen = 30 Mitglieder, dazu 1 Oberführer.	9 Gruppen = 45 Mitglieder, dazu 1 Oberführer.
b) Gaschutzgeräte:	5	10 (dazu 1 für den Oberführer).	15 (dazu 1 für den Oberführer).
c) Gerätewart:	1 (nebst Stellvertreter).	1 (nebst Stellvertreter).	1 (nebst Stellvertreter).

	Małe kopalnie.	Średnie kopalnie.	Wielkie kopalnie.
a) Straż kopalnicza: gotowa do wkroczenia:	1 grupa == 1 przewodnik i 4 ludzi.	2 grupy	3 grupy
Osobny główny przewodnik: wyuczeni:	— 3 grupy == 15 członków	1 (wraz z zastępcą) 6 grup == 30 członków prócz nich 1 główny przewodnik.	1 (wraz z zastępcą) 9 grup == 45 członków, oprócz nich 1 główny prze- wodnik.
b) porządki na och- ronę od gazu:	5	10 (oprócz tego 1 dla głównego przewod- nika)	15 (oprócz tego 1 dla głównego przewod- nika).
c) dozorca nad por- ządkami	1 (wraz z zastępcą)	1 (wraz z zastępcą).	1 (wraz z zastępcą).

(Ein abgrenzender Begriff für kleine, mittlere und große Gruppen ist mit Rücksicht auf die verschiedenen betrieblichen Verhältnisse, sowie auf die Nähe benachbarter Grubenrettungs- und Bezirksrettungsstellen nicht festgelegt).

3. Vor der Einstellung in die Grubenwehr sind die Wehrlente auf ihre Tauglichkeit ärztlich zu untersuchen. Die Bescheinigung hierüber ist als Anlage zum Übungsbuch (Ziffer 6) zu nehmen. Die Untersuchung ist jährlich zu wiederholen.

4. Die Mitglieder der Grubenwehr sollen möglichst so nahe wohnen, daß sie im Ernstfalle in kürzester Frist leicht erreichbar sind (Fernsprecher).

Ausbildung und Übungen der Grubenwehr (§ 2 Abs. 5—7).

5. Die Ausbildung der Mannschaften soll je nach den Verhältnissen auf der Gruben-, Bezirks- oder Hauptrettungsstelle, die Ausbildung der Oberführer und Gerätewarte, sowie möglichst auch der Führer auf der Hauptrettungsstelle erfolgen.

6. Jeder Führer und Mann soll jährlich mindestens 6 mal im Übungsraum unter Rauch und zweimal unter Tage üben. Der Oberführer hat mit den Führern ebenfalls Übungen abzuhalten. Ueber alle Übungen sind entsprechende Eintragungen in ein Übungsbuch zu machen.

7. Einseitige Gesichtspunkte über Ausbildung und Übungen sind in einem von der Ausbildungsstelle (Hauptrettungsstelle) dem Oberbergamt vorzulegenden und von diesem nach Anhörung der Bergwerksbetreiber zu genehmigenden Lehrplan festzulegen.

(Oddzielnej definicji dla małych, średnich grup nie ustalono ze względu na różność przemysłowych stosunków i na odległość sąsiednich kopalniczych urzędów ratunkowych i obwodowych urzędów ratunkowych).

3. Ludzie straży muszą być wprzód zbadań przez lekarza, czy są zdolni, nim się ich umieści w straży kopalniczej. Atest na to wystawiony trzeba dołożyć jako dodatek do książki ćwiczeń (cyfra 6). Badanie trzeba powtarzać corocznie.

4. Członkowie straży kopalniczej mają o ile możliwości tak blisko mieszkać, że ich można w rzeczywistym przypadku w jak najkrótszym czasie łatwo osiągnąć (telefon).

Wyuczenie i ćwiczenia straży kopalniczej (§ 2 ust. 5—7).

5. Wyuczenie ludzi ma nastąpić podług okoliczności na miejscu ratunkowym kopalniczym, obwodowym albo na głównym miejscu ratunkowym, wyuczenie głównych przewodników i dozorców porządków i o ile możliwości także przewodników na głównym miejscu ratunkowym.

6. Każdy przewodnik i strażnik ma się ćwiczyć corocznie przynajmniej 6 razy w lokalnych ćwiczeniach w dymie i dwa razy pod ziemią. Główny przewodnik ma także z przewodnikami odprawiać ćwiczenia. Względem wszystkich ćwiczeń muszą być porobione odpowiednie notatki w książce ćwiczeń.

7. Jednostajne reguły wyuczenia i ćwiczenia muszą być ustalone w planie naukowym, którego urząd naukowy (główny urząd ratunkowy) musi głównemu urzędowi górnictwa przedłożyć a tenże po wysłuchaniu posiedzieli kopalni musi potwierdzić.

Grubenrettungsstelle (§ 1 Abs. 2 und § 3):

8. Die Grubenrettungsstelle umfaßt das Gerätelager und den Übungstraum. Benachbarte selbstständige Betriebsanlagen können eine gemeinsame Grubenrettungsstelle erhalten.

Zahl der Gaschuhgeräte (§ 3 Abs. 1).

9. Die Zahl der Gaschuhgeräte ist durch die Stärke der Grubenwehr bedingt (vergl. Ziffer 2).

Gerätelager (§ 3 Abs. 1).

10. Beschaffenheit des Gerätelagers: Es soll zu ebener Erbe oder in Höhe der Haupthängebank in möglichst staubtaubfreier Lage sich befinden und möglichst durch einen gut fahrbaren Weg (Schienenweg) mit der Haupteinfahrtsstelle verbunden sein. An der Außentür muß ein Schild mit der Aufschrift „Gerätelager“ und der Angabe über den Aufbewahrungsort des Schlüssels angebracht sein. Die Fenster dieses Raumes sollen tünlichst nach Norden liegen oder so beschaffen sein, daß durch sie keine Sonnenstrahlen in den Raum, insbesondere nicht auf Gummiteile und Sauerstoffflaschen fallen können. Das Gerätelager soll helzbar, möglichst feuerfest und mit elektrischem Licht versehen sein. Darin muß sich ein Werksfernsprecher und ein Thermometer befinden. Das Gerätelager darf nicht zu anderen Zwecken benutzt werden.

11. Luft im Gerätelager: Sie soll staubfrei sein, möglichst eine Temperatur von 10–15° Cels. und einen mäßigen Feuchtigkeitsgehalt haben.

12. Aufbewahrung der Geräte und Ersatzteile: Sie sind handbereit aufzubewahren. Die Gummiteile dürfen nicht gedrückt werden. Die Gummierfaktelle sollen in Kästen oder Schränken aus nicht rostenden Blechen und mit genügendem Feuchtigkeitsgehalt untergebracht werden.

13. Auf die Gaschuh- (und Wiederbelebungs-) geräte finden die landespolizeilichen Bestimmungen über den Verkehr mit verflüssigten und verbläteten Gasen nach Maßgabe der Bergpolizeiverordnung vom 17. Mai 1924 Anwendung.

14. Schutzhelme und Schutzmasken sind mit Nummern zu versehen. In dem Namenverzeichnis der Mitglieder der Grubenwehr (§ 2 Abs. 10 der Bergpolizeiverordnung) sind neben dem Namen jedes Mannes die Nummern der ihm passenden Schutzgeräte zu vermerken. Im Falle der Mundatmung soll jeder Mann sein eigenes Mundstück (Gummihülse), im Falle der Maskenatmung seine eigene Maske haben.

Kopalniczy urząd ratunkowy (§ 1 ust. 2 i § 3):

8. Kopalniczy urząd ratunkowy obejmuje skład porządkowy i lokal ćwiczenia. Sąsiednie samodzielne zakłady przemysłowe mogą dostać wspólny kopalniczy urząd ratunkowy.

Liczba porządków na ochronę od gazu (§ 3 ust. 1).

9. Liczba porządków na ochronę od gazu zależy od wielkości straży kopalniczej (porówn. cyfrę 2).

Skład porządków (§ 3 ust. 1).

10. Uspokojenie składu porządkowego: Takowy ma się znajdować na równej ziemi albo tak wysoko, jak główna łama wisząca, o ile możności w położeniu wolnem od pyłu węglanego i musi być połączonym z głównem miejscem wjeżdżania drogą porządną ujeżdżaną (drogą szynową). Na drzwiach zewnętrznych musi być umieszczona blaszka z napisem „skład porządków“ i z podaniem miejsca, gdzie się przechowuje klucz. Okna tego lokalu mają leżeć o ile możności na północ albo muszą być tak urządzone, że nie mogą przez nie wpadać żadne promienie słoneczne do lokalu a mianowicie nie na części gumowe i na flaszki kwaśnorodu. Lokal porządków ma się dać opalić, ma być o ile możności bezpiecznym od ognia i zaopatrzonym w światło elektryczne. W nim muszą się znajdować telefon werkowy i termometr. Nie wolno składu porządkowego używać na inne cele.

11. Powietrze w składzie porządków: Takowe ma być wolne od pyłu węglanego, ma mieć o ile możności temperaturę wynoszącą z 10–15° cels. i ma posiadać mierną wilgoć.

12. Przechowywanie narzędzi i części wymiennych: Takowe mają być pod ręcznie przechowywane. Części gumowych nie wolno zduszać. Gumowe części wymienne trzeba umieścić w skrzynkach albo w szafach z blachy nierdzewiącej i posiadającej wystarczającą wilgoć.

13. Na porządki na ochronę od gazu (i na przyprowadzenie do życia) stosują się krajowo-policyjne przepisy dotyczące się handlu płynnymi i gęszczonymi gazami w miarę górniczo-policyjnego rozporządzenia z dnia 17-go maja 1924 r.

14. Helmy ochronne i maski ochronne trzeba zaopatrzyć numerami. W liście nazwisk członków straży kopalniczej trzeba pomiarkować obok nazwiska strażnika numery porządków ochronnych mu pasujących. W razie oddychania ustami ma mieć każdy strażnik swój własny munsztuk (powłoczkę gumową), w razie oddychania maską swoją własną maskę.

15. Zubehör: Für jedes Gaschutzgerät müssen 2 gefüllte Erbsäureflaschen, 4 Erbsäurepatronen und 3 elektrische, verwendungsberete, tragbare Lampen vorhanden sein. Für jede selbständige Tiefbau-Betriebsanlage soll ein tragbarer Fernsprecher mit 2 Hörern und 500 m Kabel zur Verfügung stehen. Ist eine Einrichtung zum Umfüllen des Sauerstoffs vorhanden, so genügt 1 gefüllte Erbsäureflasche.

16. Lagerbuch: Im Gerätelager soll ein Buch vorhanden sein, das Aufschluß über sämtliche im Lager befindliche Gegenstände, über die letzte Prüfung der Gaschutzgeräte mit Angabe der Prüfungsstelle und den Bestand und Verbrauch der Erbsäureteile gibt.

Beförderung der Gaschutzgeräte (§ 3 Abs. 2).

17. Kästen mit Handgriffen sollen für den Fall bereit gehalten werden, daß die Geräte nicht am Körper zur Einsatzstelle getragen werden.

Übungsraum (§ 3 Abs. 3).

18. Beschaffenheit des Übungsraumes: Er muß verdrahtet und bis 50° C. erwärmt werden können.

19. Einrichtung des Übungsraumes: (vergl. A. Allgemeine Erläuterungen, Grundzüge der Vorbereitung, vorletzter Absatz).

20. Gemeinsamer Übungsraum: Für benachbarte Grubenrettungsstellen kann der Übungsraum gemeinsam sein.

Wetterstammbaum (§ 4 Abs. 1).

21. Art der Darstellung: Der Wetterstammbaum muß einen deutlichen Ueberblick über den Verlauf der Hauptwetterströme und über die Lage der Fernsprechstellen unter Tage gewähren.

22. Der Zweck des Wetterstammbaumes ist vor allem, in kürzester Frist übersehen zu können, wie durch Sehen von Flammen, Gängen von Wettertuch und dergl. in den vom Einzelschacht ausgehenden Hauptwetterströmen möglich der ganze für die Grube zur Verfügung stehende Wetterstrom auf die Unfallabteilung hin- oder von ihr abgeleitet werden kann. Zweckdienliche Unterweisungen sollen halbjährlich vom Oberführer den Mitgliefern der Grubenwehr an Hand des Wetterstammbaumes erteilt werden.

23. Der Wetterstammbaum ist bei jeder Nachtragung des Grubenbildes nachzuprüfen und erforderlichenfalls zu ergänzen und zu berichtigen.

Hauptrettungsstelle (§ 5).

24. Die Hauptrettungsstelle umfaßt ein größeres Gerätelager nebst Zubehör und einen Übungsraum für schwierige Arbeiten. Auch sollen Beförderungs-

15. Przynależność: Do każdego porządku na ochronę od gazu muszą należeć 2 pełne flaszki kwasorodu na wymian, 4 ładunki kabla na wymian i 3 lampy elektryczne, gotowe do użytku, nośne. Dla każdego samodzielnego zakładu przedsiębiorczego budownictwa podziemnego ma stać do dyspozycji nośny aparat telefoniczny z 2-ma słuchaczami i z 500 m trzmi kablu. Jeżeli się ma urządzenie do pełnienia kwasorodu, wystarczy 1 pełna zastępująca flaszka kwasorodu.

16. Książka składna: W składzie porządku ma się znajdować książka, podająca dokładniejsze wiadomości o wszelkich przedmiotach znajdujących się w składzie o ostatnie zbadaniu porządków na ochronę od gazu podaniem urzędu badawczego i o ilości i sposobie potrzebowaniu części wymiennych.

Transportowanie narzędzi na ochronę od gazu (§ 3 ust. 2).

17. Skrzynki z rękojeściami mają być przygotowane na przypadek, że się porządków aż do miejsca wkroczenia nie zanieś na ciebie.

Lokal ćwiczeń (§ 2 ust. 3).

18. Usposobienie lokalu ćwiczeń: Musi być wyposażony węglanym napełniony i musi się ogrzać na 50° C.

19. Urządzenie lokalu ćwiczeń: (porównaj A. Ogólne objaśnienia, prawidła zasadnicze rozporządzenia, ustęp przedostatni).

20. Wspólny lokal ćwiczeń: Lokal ćwiczeń może być wspólnym dla sąsiednich kopalniczych miejsc ratunkowych.

Ród powietrza (§ 4 ust. 1).

21. Sposób przedstawienia: Ród powietrza musi dozwolić dokładny pogląd na bieg głównych wietrznych przewiewów i na położenie podziemnych miejsc telefonicznych.

22. Ród powietrza ma przedwzrostki ten cel, że się z niego w jak najkrótszym czasie można poinformować w jaki sposób się o ile możności cały wietrzny przewiew będąc kopalni do dyspozycji ku oddziałowi niebezpiecznego wypadku poprowadzić albo od niego odprowadzić założeniem tamów, powieszeniem zasłon wietrznych i t. p. w głównych wietrznych przewiewach rozchodzących się od wyciągania. Główny przewodnik ma członkowie straży kopalniczej co pół roku na podstawie wietrznego stosownie pouczać.

23. Przy uzupełnieniu rysu kopalni trzeba zawsze ród wietrzny przejrzeć i w razie potrzeby uzupełnić i poprawić.

Główny urząd ratunkowy (§ 5).

24. Główny urząd ratunkowy obejmuje większy skład porządków z przynależnościami lokal ćwiczeń dla pracy trudnej. Mają też do dyspozycji środki transportowe, 1 główny

mittel zur Verfügung stehen. 1 Oberführer und 1 Gerätewart müssen vorhanden sein. Dies gilt sinngemäß nach örtlichem Bedürfnis auch für die Bezirksrettungsstellen.

25. Die Aufgaben der Hauptrettungsstelle gegenüber der Bergbehörde bestehen in der Beratung und Stellungnahme zu allgemeinen Fragen des Grubenrettungswesens und in der Unterstützung der Bergrevierbeamten bei der Beaufsichtigung des Grubenrettungswesens.

26. Die Aufgaben der Hauptrettungsstelle gegenüber den Bergwerksbesitzern bestehen

- a) in der Beratung bei der Einrichtung und Durchführung des Grubenrettungswesens,
- b) in der Prüfung neuer Gasschutz- und Wiederbelebungsgeräte,
- c) in der Ueberwachung der Instandhaltung der Geräte, Gerätelager und in der Aufsicht über die Uebungen,
- d) in der Ausbildung der Oberführer, Führer, Gerätewarte und Mannschaften der Grubenwehr,
- e) in der Hilfeleistung bei Unglücksfällen durch Stellen von Geräten und Ersatzteilen, sowie von Sauerstoff und Kalipatronen,
- f) in der Mitwirkung beim Erlaß von Dienst-anweisungen für die Mitglieder der Grubenwehr.

II. Erste Hilfe.

Heilgehilfen (§ 6 Abs. 1).

27. Die Heilgehilfen haben eine ärztliche Bezeichnung über Art und Dauer ihrer Ausbildung beizubringen.

28. In der Gewährung der Ersten Hilfe in der Grube (Anlegung von Notverbänden bei Wunden, Knochenbrüchen und Blutungen, sowie Wiederbelebung) sollen auch die Mitglieder der Grubenwehr, in der Wiederbelebung von Hand möglichst viele Mitglieder der Belegschaft ausgebildet sein.

Erste Hilfe über Tage (§ 6 Abs. 2 und 3).

29. Verbandzimmer: Zur Aufnahme und ersten Behandlung von Verletzten und Kranken muß auf Betriebsanlagen mit einer Belegschaft von mehr als 100 Mann ein Verbandzimmer vorhanden sein, das zu anderen Zwecken nicht benutzt werden darf. Für kleinere Anlagen genügt ein Verbandschrank oder Verbandkasten.

30. Beschaffenheit des Verbandzimmers: Es soll zu ebener Erde liegen, einen Rauminhalt von mindestens 100 cbm und einen breiten Eingang haben, sich heizen, hell erleuchten und genügend lüften lassen. Soweit kleinere Verbandzimmer sich bisher als ausreichend erwiesen haben, können sie weiter bestehen bleiben.

Przewodnik i 1 dozorca porządków muszą tam być. Toż samo jest stosownie ważnem też dla obwodowych miejsc ratunkowych według potrzeby miejscowej.

25. Główny urząd ratunkowy ma w obec władzy górniczej obowiązek, obradować i obiecać stanowisko w ogólnych kwestjach spraw ratowania w kopalniach i pomagać górniczemu urzędnikowi rewirowemu przy dozorowaniu nad kopalniczymi sprawami ratunkowymi.

26. Główny urząd ratunkowy ma na przeciw posiedzielcom kopalni obowiązek

- a) doradzania przy urządzeniu i przeprowadzeniu spraw ratowania w kopalniach,
- b) badania nowych porządków na ochronę od gazu i na przeprowadzanie osób do życia,
- c) pilnowania nad utrzymywaniem narzędzi w porządku nad składem porządków i dozoru nad ćwiczeniami,
- d) wykształcenia głównych przewodników, przewodników, dozorców porządków i ludzi straży kopalniczej,
- e) niesienia pomocy w przypadkach niebezpieczeństwa stawieniem porządków i części wymienionych jako też kwasorodu i ładunków kali,
- f) współdziałania przy wydaniu instrukcji służbowych dla członków straży kopalniczej.

II. Pierwsza pomoc.

Pomocnicy lekarscy (§ 6 ust. 1).

27. Pomocnicy lekarscy mają podać poświadczenie lekarskie okazujące sposób i czas ich wyuczenia.

28. Członkowie straży kopalniczej mają też być wyuczeni w udzielaniu pierwszej pomocy w kopalni w założeniu tymczasowych bandaż w przypadku ran, złamania kości i cieczenia krwi jako też w przeprowadzeniu do życia, a w przeprowadzeniu do życia też i członkowie obożenia w jak największej liczbie.

Pierwsza pomoc na wierzchu (§ 6 ust. 2 i 3).

29. Pokój bandażowania: Do przyjęcia i pierwszego zaopatrywania skaleczonych i chorych musi być urządzony na zakładach przemysłowych zatrudniających przeszło 100 ludzi pokój bandażowania, którego nie wolno używać na cele inne.

Dla mniejszych przedsiębiorstw wystarczy szafa do bandaż albo skrzynia do bandaż.

30. Przymiot pokoju bandażowania: Takowy ma być położony na równej ziemi, musi mieć przynajmniej 100 cbm i szeroki wchód, musi się dać ogrzewać, jasno oświetlać i dostatecznie przewietrzać. O ile się mniejsze pokoje bandażowania okazały dotąd wystarczającymi, mogą takowe na dal pozostać.

31. Verschluss des Zimmers: Es muß verschlossen gehalten werden. Die Aufbewahrungsstelle des Schlüssels ist an der Außenseite der Tür zum Verbandzimmer anzugeben.

32. Ausstattung des Zimmers: Es sollen vorhanden sein

- eine ausreichende Waschgelegenheit mit kaltem und warmem Wasser, sowie Seife und Bürsten,
- ein Verbandtisch, möglichst aus Metall,
- ein verschließbarer Schrank mit keimfreien Verbandstoffen und keimfreien Verbandpäckchen,
- Polsterungswatte (Cellulose), Lagerungsschienen (z. B. Kramersche Gitterschienen) und Mullbinden,
- Drahtgestelle und Decken zum Ueberdecken von Brandverletzten,
- Scheren, Pinzetten,
- ein Merkblatt des Verbandes der Deutschen Berufsge nossenschaften über Erste Hilfe als Aushang.

33. Wiederbelebungsgeräte sollen, wenn auf der Anlage eine Grubenrettungsstelle (Gerätelager) vorhanden ist, in diesem Räume, sonst im allgemeinen im Verbandzimmer aufbewahrt werden.

Mittel zur Abbeförderung Verletzter und Kranter (§ 6 Abs. 2).

34. Ein gut federnder, geschlossener Krankenvagen muß für jede selbständige Betriebsanlage zur Verfügung stehen.

Erste Hilfe im unterirdischen Betriebe (§ 7).

35. Eine Tragbahr und ein Verbandkasten müssen in jeder Steigerabteilung an geeigneter Stelle, in der Regel am Hauptförderpunkt, vorhanden sein; für ihre jeberzeitige brauchbare Beschaffenheit ist der Abteilungsstehler verantwortlich. Auch soll möglichst eine Wolldecke vorhanden sein.

36. Der Verbandkasten soll 12—15 keimfreie Verbandpäckchen, Gitterschienen, Tücher und Binden zum Befestigen der Schienen und eine Schere enthalten.

Betriebsplan (§ 8).

37. Der Betriebsplan muß über das Grubenrettungswesen und die Erste Hilfeleistung insbesondere folgendes enthalten:

1. Zahl der Belegschaft unter Tage,
2. Zahl der Belegschaft über Tage,
3. Name des Oberführers und seines Stellvertreters, des Gerätewarts und seines Stellvertreters sowie der Helfgehilfen,
4. Zahl der Führer und Mannschaften der Grubenwehr mit Angabe des Lebensalters des ältesten Wehrmannes,
5. Ausbildung der Führer und Mannschaft,

31. Zamknięcie pokoju: Musi on być zamknięty. Miejsce przechowywania klucza musi być podane na zewnętrznej stronie drzwiów do pokoju bandażowania.

32. Urządzenie pokoju: Musi być

- a) wystarczająca sposobność do mycia się zimną i gorącą wodą jako też mydło i szczotki,
- b) stół do bandażowania, o ile możliwości metalowy,
- c) szafa do zamykania z materyą do obwiązywania nie puszczającą kielek i z paczkami do obwiązywania bez kielek,
- d) wata do wysycielania (celuloza), szyny składne (n. p. szyna Kramera z kratek) i bindy z mulu,
- e) podstawy z drutu i kołdry do przykrycia opalonych,
- f) nożyce, pinsety,
- g) wywieszona wskazówka związku niemieckich towarzystw zawodowych tycząca się pierwszej pomocy.

33. Narzędzia do przyprowadzenia do życia mają być przechowywane, jeżeli się znajduje w zakładzie kopalnicze miejsce ratunkowe (skład porządków) w tymże lokalu, a jeżeli nie, to w ogóle w pokoju bandażowania.

Porządki do odesłania skaleczonych i chorych (§ 6 ust. 2).

34. Kryty wóz dla chorych mający dobre resory musi być do dyspozycji na każdym samodzielnym zakładzie przedsiębiorczym.

Pierwsza pomoc w podziemnym ruchu (§ 7).

35. Nosze i skrzynka do obwiązywania muszą się znajdować w każdym oddziale sztygarza w stósownem miejscu, zwykle p. zy głównem miejscu wydobywania; sztygar oddziałowy jest odpowiedzialnym za to, że takowe każdego czasu mogą być używane. O ile możliwem ma się też znajdować wełniana koldra.

36. Skrzynka do obwiązywania ma zawierać 12—15 paczek z obwiązkami wolnymi od kielek, szyny z kratek, chustki i bindy do przymocowania szyn i nożyce.

Plan przemysłowy (§ 8).

37. Plan przemysłowy musi zawierać o sprawach ratowania w kopalniach i o pierwszej pomocy szczególnie co następuje:

1. Liczbę zatrudnionych pod ziemią,
2. Liczbę zatrudnionych na wierzchu,
3. Nazwisko głównego przewodnika i jego zastępcy, dozórce porządków i jego zastępcy jako też pomocników lekarskich,
4. ilość przewodników i ludzi straży kopalniczej z podaniem wieku najstarszego strażnika,
5. wyuczenie przewodnika i ludzi,

letzte Untersuchung der Leistungsfähigkeit der Führer und Mannschaften für den Rettungsdienst,

Lage des Übungsraumes,

Zahl und Zeitplan der jährlichen Übungen über und unter Tage,

Zahl und Art der vorhandenen Rettungsgeräte:

- a) Gasschutzgeräte mit Zubehör und Ersatzteilen,
- b) elektrischen Lampen,
- c) Wiederbeleber,
- d) tragbaren Fernsprecher.

Lage der Fernsprechstellen unter Tage.

Breslau, den 13. August 1924.

Preussisches Oberbergamt.

Anlage 2

zu der Bergpolizeiverordnung

über Grubenrettungswesen und Erste Hilfe im Verwaltungsbezirk des Oberbergamts Breslau vom 13. August 1924.

Braunkohlen- und Erzbergwerke).

A. Allgemeine Erläuterungen.

I. Grubenrettungswesen.

Grubenrettungen.

Für das Grubenrettungswesen stehen im allgemeinen auf sämtlichen Gruben in hinreichender Zahl Grubenrettungsleute und Geräte zur Verfügung. Es hat sich aber herausgestellt, daß viel in der Ausbildung, im Einsatz und gemeinsamen Vorgehen, in der gegenseitigen Unterstützung der Gruben, in der Aufbewahrung und Instandhaltung der Geräte und endlich bei größeren Unfällen in der vorher notwendigen Einteilung und Unterweisung von Hilfspersonen für bestimmte Stellen des Rettungswerkes vorhanden sind. Dazu kommt, daß der Einsatz der Grubenwehr selten geordnet und infolgedessen die Bestimmungen der Instandhaltung der Geräte und Organisation des Grubenrettungswesens in Vergessenheit geraten.

zu der Bergpolizeiverordnung.

Durch die in der Bergpolizeiverordnung gegebenen Bestimmungen werden die Bergwerksbesitzer auf alle Einrichtungen und Maßnahmen hingewiesen, die zum Gelingen eines Rettungsversuches notwendig erscheinen. Hierbei soll die anerkannte bisherige Tätigkeit der Sektionen gewerkschaftlicher Berufsvereinigungen nicht ausgeblendet, sondern vielmehr die Stellung der von diesen Sektionen geschaffenen Hauptrettungsstellen und das Zusammenarbeiten mit Bergwerken und Werken gefördert werden. Mit Rück-

6. ostatnie zbadanie zdolności przewodników i ludzi do służby ratunkowej,

7. położenie lokalu ćwiczeń,

8. ilość i plan czasowy rocznych ćwiczeń na wierzchu i pod ziemią,

9. ilość i rodzaj znajdujących się porządków ratunkowych:

- a) narzędzi do ochrony od gazu z przyrządami należytymi i z częściami zmiennymi,
- b) elektrycznych lamp,
- c) przyprowadzicieli do życia,
- d) mośnych telefonów.

10. Położenie podziemnych miejsc do telefonowania.

Breslau, dnia 13-go sierpnia 1924 r.

Pruski główny urząd górniczy.

Dodatek 2

do górniczo-policyjnego rozporządzenia dotyczącego się sprawy ratowania w kopalniach i pierwszej pomocy dla obwodu administracyjnego głównego urzędu górniczego Breslau z dnia 13-go sierpnia 1924 r.

(Kopalnie węgla brunatnych i kruszców).

A. Ogólne objaśnienia.

I. Sprawa ratowania w kopalniach.

Doświadczenia.

Dla sprawy ratowania w kopalniach są w ogóle na wszystkich kopalniach do dyspozycji ludzie na ratunek w kopalni i porządku w liczbie wystarczającej. Jednakowoż się wykazało, że zachodzi niedostateczność w wyćwiczeniu, w stawce i w łącznym postępowaniu naprzód, w wspólnym pomaganiu kopalni, w przechowywaniu i utrzymywaniu narzędzi w porządku i nareszcie w razie większego nieszczęścia co do podziału i pouczenia osób pomocniczych na przeznaczone cele akcji ratunkowej. Ponieważ nadto w stawka straży kopalniczej jest rzadko potrzebna, zapomina się też przepisy względem utrzymywania narzędzi w porządku i względem organizacji sprawowania ratunkowego.

Cel rozporządzenia górniczo-policyjnego.

Posiadzicielom wskazuje się przepisami w rozporządzeniu górniczo-policyjnym zarządzone wszystkie urządzenia i środki zdawające się być niezbędnymi do udania się akcji ratunkowej. Dotychczasowa czynność sekcji towarzystwa zawodowego bractwa górniczego zasługująca na uwagę nie ma być przez to wykluczona, przeciwnie ma być wzmocniona pozycja głównych urzędów ratunkowych przez sekcje utworzonych i ma być polepszona społeczność działania z władzą górniczą i z kopalniami. Ze względu na zadania władzy gór-

sicht auf die Aufgaben der Bergbehörde ist außerdem für diese die genaue Kenntnis der auf den einzelnen Gruben vorhandenen Einrichtungen erforderlich und insbesondere für den Bergrevierbeamten gegebenenfalls zur Veltung eines Rettungswerkes (§ 205 ABG.) wichtig. An den nach § 205 a. a. D. dem Bergrevierbeamten zustehenden Befugnissen wird durch die Bergpolizeiverordnung nichts geändert.

Grundzüge der Bergpolizeiverordnung.

In Ausführung dieser Gesichtspunkte regelt die Bergpolizeiverordnung einerseits die Maßnahmen auf den einzelnen Gruben (§§ 1—4), andererseits die zu deren Ergänzung notwendigen gemeinschaftlichen Einrichtungen in größeren geschlossenen Bergbaubezirken.

Bestimmte Forderungen über Stärke der Grubenwehr, Zahl der Geräte, Größe und Umfang der Einrichtungen werden in der Bergpolizeiverordnung selbst nicht gestellt, weil die verschiedenen örtlichen Verhältnisse, wie Art des Bergbaubetriebes, Grad seiner Gefährlichkeit, Ausdehnung der Baue, Entfernung benachbarter Grubenrettungsstellen, Größe der unterirdischen Belegschaft sowie das Versehen von Bezirksrettungsstellen (§ 5 Abs. 2) zu berücksichtigen sind. Daher ist die Form der jährlichen Anzeige und Prüfung durch den Bergrevierbeamten im Betriebsplanverfahren vorgelesen.

Wesentlich ist die Festlegung der Hilfsmaßnahmen, die zur schnellen Einleitung und Unterstützung eines Rettungswerkes erforderlich sind, und zwar durch den Grubenrettungsplan (§ 4 Abs. 2), soweit es sich um Maßnahmen über Tage auf dem betroffenen Werke handelt, und den Hauptrettungsplan (§ 5 Abs. 4), der die schnelle Heranholung der benachbarten Grubenwehren und Geräte regelt. Denn bei Bekanntwerden eines Grubenunglücks werden für den Leiter des Bergwerkes, der auch das Rettungswerk zu leiten hat, gleichzeitig so viel Maßnahmen erforderlich, daß zweckmäßig die Obliegenheiten der Leute, die über Tage zur Unterstützung des unterirdischen Rettungswerkes tätig sind, vorher festgelegt und den Betroffenen bekannt gegeben werden müssen. Nach Möglichkeit sind für diese Tätigkeit Tagesbeamte heranzuziehen. Da Größe und Dauer des Rettungswerkes selten übersehen werden können, ist es ferner erforderlich, daß an Hand des Hauptrettungsplanes die anderen zur Hilfsdienstleistung verpflichteten Rettungsstellen sofort zwecks Vereinhaltung benachrichtigt werden und auf Erfordern alsbald mit ihren Grubenwehren ausrücken können.

nicej jest oprócz tego dla teje potrzebna dokładna znajomość urządzeń znajdujących się na poszczególnych kopalniach a w szczególności ważną dla urzędnika rewiru górniczego w danym razie do prowadzenia akcji ratunkowej (§ 205 og. ust. gór.). Pod względem praw przystojących podług § 205 n. w. m. górniczemu urzędnikowi rewirowemu nie zmienia się nic tem rozporządzeniem górniczo-policyjnym.

Prawidła zasadnicze rozporządzenia górniczo-policyjnego.

Zgodnie z tem stanowiskiem reguluje rozporządzenie górniczo-policyjne z jednej strony przedsięwzięcie środków na poszczególnych kopalniach (§§ 1—4), a z drugiej strony wspólne urządzenia w większych złączonych obwodach górniczych potrzebne do uzupełnienia takowych.

Pewnych przepisów co do liczby straży kopalniczej, liczby porządków, rozmiaru i objętości urządzeń nie podaje się w samem rozporządzeniu górniczo-policyjnym, ponieważ trzeba uwzględnić różnorakie okoliczne stosunki, jak rodzaj przemysłu kopalniczego, stopień jego niebezpieczeństwa, obszerność ganków, odległość od sąsiednich kopalniczych miejsc ratunkowych, liczba podziemnych kopaczy i istnienie obwodowych urządzeń ratunkowych (§ 5 ust. 2). Dla tego jest przepisany wzór corocznego doniesienia i zbadanie przez górniczego urzędnika rewiru in procedurze planu przemysłowego.

Istotnem jest ustalenie środków pomocniczych, potrzebnych do szybkiego rozpoczęcia i wspierania akcji ratunkowej i to kopalniczym planem ratunkowym (§ 4 ust. 2), o ile się to tyczy środków na wierzchu odpowiedniej kopalni, i na podstawie głównego planu ratunkowego (§ 5 ust. 4) regulujących szybkie sprowadzenie sąsiednich straży kopalniczych i porządków. Ponieważ kierownik kopalni mający także kierownictwo akcji ratunkowej będzie miał równocześnie tyle do rozporządzania, skoro się dowie o zaszlem nieszczęściu w kopalni, muszą dla tego powinności ludzi zajętych na wierzchu pomaganiem przy podziemnej akcji ratunkowej naprzód być stosownie określone i interesom obnażmione. Według możliwości trzeba powściągnąć do tej czynności urzędników na wierzchu pracujących. Ponieważ objętość i czasokres akcji ratunkowej rzadko się dadzą z góry ocenić, jest też koniecznem, natychmiast zawiadomić na podstawie głównego planu ratunkowego resztę urzędów ratunkowych obowiązanych do wspomaganiania, by się miały w pogotowiu i na żądanie mogły ze swemi strażami kopalniczymi natychmiast wyruszyć.

Vorschriften über die Durchführung des Rettungs- werkes selbst werden nicht gegeben, weil die erforder- lichen Maßnahmen nach den Verhältnissen des ein- zelnen Falles sich zu richten haben. Grundlagen des Erfolges sind klare Einteilung der Befehls- verhältnisse und geschlossenes Vorgehen der Gruben- wehr in Gruppen von 1 Führer und 4 Mann. Der Leiter des Betriebes erteilt dem Oberführer der Grubenwehr den Auftrag, und der Oberführer ordnet den Einsatz der Wehr an.

Die Bildung von Hauptrettungsbezirken (Bezirk einer Hauptrettungsstelle § 5 Abs. 1) hat zum Zweck die schnelle Unterstützung im Ernstfalle und die gemeinsame Überwachung des Rettungswesens der einzelnen Gruben. (Rettungsbezirk § 5 Abs. 2) sind nach örtlichem Bedürfnis zu bilden, wobei entweder die Grubenrettungsstellen selbständig neben- einander bleiben oder eine gewisse Zentralisation der Geräte auf einer Grubenrettungsstelle vorge- nommen werden kann, die dann als Bezirks- rettungsstelle auszubauen ist.

Um die anzustrebende Gleichheit der Verhält- nisse in zusammenhängenden Bergbaubezirken zu wahren, sind die nachstehenden Richtlinien aufge- stellt, die den Werken bei der Aufstellung des Be- triebplanes, den Bergrevierbeamten bei der Prüfung zum Anhalt dienen sollen. Im Betriebsplanver- fahren wird der Betriebsvertretung Gelegenheit zur Mitwirkung zu geben sein.

Für die Einrichtung des Übungsraumes, sowie für Aufgaben bei Übungen unter Tage sind keine näheren, Richtung gebenden Bestimmungen getroffen. Diese sollen entsprechend den jeweiligen zeitlichen und örtlichen Bedürfnissen unter Berücksichtigung der neuesten Erfahrungen im Einvernehmen mit der betreffenden Hauptrettungsstelle vom Oberberg- amt aufgestellt werden.

Den Bergrevierbeamten ist die Genehmigung der zu erlassenden Dienstweisungen (§ 2 Abs. 8) übertragen, damit jede Grube die ihren Verhält- nissen entsprechenden und am besten vom Berg- revierbeamten zu beurteilenden Bestimmungen darin aufnehmen kann. Dem Oberbergamt bleibt es vorbehalten, unter Mitwirkung der Hauptrettungs- stelle des Bezirks Muster-Dienstweisungen zum Anhalt aufzustellen.

II. Erste Hilfe.

Für die Erste Hilfeleistung hat sich ergeben, daß in Ausstattung der Krankenzuben mit Ope- rations-, Verband- und Heilmitteln vielfach über das zweckmäßige Maß hinausgegangen ist, im

Przepisów względem przeprowadzenia właściwej akcji ratunkowej się nie wydaje, po- nieważ potrzebne środki muszą być zastosowane do okoliczności poszczególnego przypadku. Wyraźne podzielenie stosunków rozkazywania i połączone postępowanie straży kopalniczej w grupach liczących 1 przewodnika i 4 ludzi są podstawami pomyślnego skutku. Kierownik ruchu udziela nakaz głównemu przewodnikowi straży kopalniczej a główny przewodnik zarządza wkroczenie straży.

Tworzenie głównych obwodów ratunkowych (obwód głównego urzędu ratunkowego § 5 ust. 1) ma na celu szybkie pomaganie w razie zrze- czywistości i wspólny dozór nad sprawami ra- tunkowymi na poszczególnych kopalniach. Ob- wody ratunkowe (§ 5 ust. 2) trzeba tworzyć według potrzeby miejscowości, i to albo tak, że kopalnicze urzędy ratunkowe pozostaną sa- modzielne obok siebie albo tak, że można przedsięwziąć pewną centralizację porządków na jednym górniczym miejscu ratunkowym, którą można potem wyrobić na obwodowe miejsce ratunkowe.

Dla utrzymywania zamierzonej równości stosunków w połączonych obwodach górnictwa ustanowiono następujące wskazówki, które mają służyć kopalniom jako wzór przy zesta- wieniu planu przedsiębiorstwa a górniczym ur- zędnikom rewiru przy badaniu. W procedurze względem planu przedsiębiorstwa będzie trzeba dać sposobność zastępcowi ruchu do współ- działania.

Blżliższych wzorowych przepisów się nie wydało względem urzędzenia lokalu ćwiczeń i względem zadań przy ćwiczeniach podziemnych. Takowe mają być ustanowione przez główny urząd górniczy odpowiednio do każdorazowych czasowych i miejscowych potrzeb z uwzględ- nieniem najnowszych doświadczeń i w po- rozumieniu z odpowiednim głównym urzędem ratunkowym.

Górnicyz urzędnikom rewirów polecono potwierdzenie instrukcy służbowych (§ 2 ust. 8), które mają być wydane, aby każda kopalnia miała możliwość w nich umieścić przepisy, które się zgadzają z jej stosunkami i które może urzędnik rewiru górniczego najlepiej ocenić. Głównemu urzędowi górnictwa za- strzega się prawo ustawienia wzorowych in-strukcyi służbowych za współdziałaniem głów- nego obwodowego urzędu ratunkowego, słu- żących za wskazówkę.

II. Pierwsza pomoc.

Wykazało się co do pierwszej pomocy, że przekroczone wielokrotnie stosowaną miarę pod względem wyposażenia izby chorych porząd- kami do operacyi, do bandażowania i do

übrigen aber noch größerer Wert als bisher auf Maßnahmen und Einrichtungen zu legen ist, welche die sofortige Fortschaffung und sachgemäße Behandlung von Unfallverletzten und von Betäubten verbürgen. Insbesondere ist hervorzuheben, daß bei Betäubten, sobald sie aus der Gefahrenzone herausgeschafft sind, die Wiederbelebungsversuche unverzüglich von Hand vorgenommen werden sollen, wenn Wiederbelebungsgerät oder der Arzt noch nicht zur Stelle sind. Dessen Abhalten von Wiederbelebungskursen, die nicht unbedingt vom Arzte geleitet zu werden brauchen, kann diesem Verlangen nur dienlich sein.

B. Richtlinien für die Aufstellung des Betriebsplanes (§ 8).

I. Grubenrettungswesen.

Grubenwehr (§ 1 Abs. 1 und § 2 Abs. 1—4 und 9—10).

1. Die Grubenwehr soll möglichst aus Aufsichtspersonen und Arbeitern bestehen.

2. Stärke und Gliederung der Grubenwehr:

	Tiefbau	Tagebau
a) Grubenwehr: einsatzbereit: ausgebildet:	1 Gruppe == 1 Führer und 2 Mann. 3 Gruppen == 9 Mitglieder, darunter wenigstens 2 Führer 3	1 Gruppe == 1 Führer und 1 Mann 3 Gruppen == 6 Mitglieder, darunter wenigstens 2 Führer 2
b) Gasdruckgeräte:		
	Kopanie pod ziemią	Kopanie na ziemi
a) Straż kopalnicza. gotowa do wkroczenia: wyćwiczeni:	1 grupa == 1 przewodnik i 2 ludzi. 3 grupy == 9 członków, pomiędzy nimi przynajmniej 2 prze- wodników 3	1 grupa == 1 przewodnik i 1 strażnik 3 grupy == 6 członków pomiędzy nimi przynajmniej 2 prze- wodników. 2
b) porządki na ochronę od gazu:		

3. Vor der Einstellung in die Grubenwehr sind die Wehrleute auf ihre Tauglichkeit ärztlich zu untersuchen. Die Bescheinigung hierüber ist als Anlage zum Übungsbuch (Ziffer 6) zu nehmen. Die Untersuchung ist alle 3 Jahre zu wiederholen.

4. Die Mitglieder der Grubenwehr sollen möglichst so nahe wohnen, daß sie im Ernstfalle in kürzester Frist leicht erreichbar sind (Fernsprecher).

leczenia ale że trzeba zresztą kłaść jeszcze większą wagę jak dotychczas na środki i zarządzenia gwarantujące natychmiastowe transportowanie i stosowne opatrywanie uszkodzonych przez nieszczęśliwy wypadek i odzyskanie przez nich życia. Mianowicie trzeba nadmienić, że trzeba bez zwłoki podjąć prób przywrócenia do życia odurzonych skoro takowy wydobyto z pasu niebezpieczeństwa, chociaż nie ma jeszcze na miejscu ani porządków przyprawiania do życia lekarza. Często odbywanie kursów przyprawiania do życia których nie potrzebuje koniecznie lekarz odprawiać, może temu wymaganiu jeno być użyteczne.

B. Wskazówki do ustanowienia planu ruchu (§ 9).

I. Sprawa ratowania w kopalniach.

Straż kopalnicza (§ 1 ust. 1 i § 2 ust. 1—4 i 9—10).

1. Straż kopalnicza ma się składać o ile możliwości z osób dozórnych i z robotników.

2. Liczba i składność straży kopalniczej:

3. Ludzie straży muszą być wprzód zbądani przez lekarza, czy są zdolni, nim się ich umieści w straży kopalniczej. Atest na to wystawiony trzeba dołożyć jako dodatek do książki ćwiczeń (cyfra 6). Badanie trzeba powtarzać co trzy lata.

4. Członkowie straży kopalniczej mają o ile możliwości tak blisko mieszkać, że ich można w rzeczywistym przypadku w jak najkrótszym czasie łatwo osiągnąć (telefon).

Ausbildung und Übungen der Grubenwehr (§ 2 Abs. 5—7).

5. Die Ausbildung der Mannschaften soll auf der Gruben-, Bezirks- oder Hauptrettungsstelle, die Ausbildung der Führer und Gerätewarte auf der Bezirks- oder Hauptrettungsstelle erfolgen; mindestens ein Führer (Oberführer) soll durch die Hauptrettungsstelle ausgebildet sein.

6. Jeder Führer und Mann soll jährlich mindestens 4 mal über Tage, bei Tiefbaubetrieben mindestens 3 mal über Tage und einmal unter Tage üben. Ueber alle Übungen sind entsprechende Eintragungen in ein Übungsbuch zu machen.

7. Einheitliche Gesichtspunkte über Ausbildung und Übungen sind in einem von der Ausbildungsstelle (Hauptrettungsstelle) dem Oberbergamt vorzulegenden und von diesem nach Anhörung der Bergwerksbesitzer zu genehmigenden Lehrplan festzulegen.

Grubenrettungsstelle (§ 1 Abs. 2 und § 3):

8. Die Grubenrettungsstelle umfaßt das Gerätelager und den Übungsraum. Benachbarte selbstständige Betriebsanlagen können eine gemeinsame Grubenrettungsstelle erhalten.

Gaschutzgeräte (§ 3 Abs. 1).

9. Die Zahl der Gaschutzgeräte ist durch die Stärke der Grubenwehr bedingt (vergl. Ziffer 2). An Stelle der für Tiefbaubetriebe üblichen 2-Stundengeräte können bei Tagebaubetrieben leichtere Geräte genommen werden.

Gerätelager (§ 3 Abs. 1).

10. Beschaffenheit des Gerätelagers: Es soll zu ebener Erde oder in Höhe der Haupthängebank in möglichst kohlenstaubfreier Lage sich befinden und möglichst durch einen gut fahrbaren Weg (Schieneweg) mit der Haupteinfahrtsstelle verbunden sein. An der Außentür muß ein Schild mit der Aufschrift „Gerätelager“ und der Angabe über den Aufbewahrungsort des Schlüssels angebracht sein. Die Fenster dieses Raumes sollen möglichst nach Norden liegen oder so beschaffen sein, daß durch sie keine Sonnenstrahlen in den Raum, insbesondere nicht auf Gummiteile und Sauerstoffflaschen fallen können. Das Gerätelager soll heizbar, möglichst feuerfester und mit elektrischem Licht versehen sein. Darin muß sich ein Wertsprechersprecher und ein Thermometer befinden. Das Gerätelager darf nicht zu anderen Zwecken benutzt werden.

Wyczerzenie i ćwiczenia straży kopalniczej (§ 2 ust. 5—7).

5. Wyczerzenie ludzi ma nastąpić na miejscu ratunkowym kopalniczym, obwodowym albo na głównym miejscu ratunkowym, wyczerzenie przewodników i dozorców porządków ma nastąpić na obwodowym albo na głównym miejscu ratunkowym; przynajmniej musi być wyształconym jeden przewodnik (główny przewodnik) przez główny urząd ratunkowy.

6. Każdy przewodnik i strażnik ma się ćwiczyć corocznie przynajmniej 4 razy na wierzchu, wruchach podziemnego kopania przynajmniej 3 razy na wierzchu a raz pod ziemią. Względem wszystkich ćwiczeń trzeba porobić odpowiednie notatki w książce ćwiczeń.

7. Jednostajne reguły wyczerzenia i ćwiczeń muszą być ustalone w planie naukowym, którego urząd naukowy (główny urząd ratunkowy) musi głównemu urzędowi górnictwa przedłożyć a tenże po wysłuchaniu posiedzieli kopalni musi potwierdzić.

Kopalniczy urząd ratunkowy (§ 1 ust. 2 i § 3):

8. Kopalniczy urząd ratunkowy obejmuje skład porządków i lokal ćwiczenia. Sąsiednie samodzielne zakłady przemysłowe mogą dostać wspólny kopalniczy urząd ratunkowy.

Liczba porządków na ochronę od gazu § 3 ust. 1).

9. Liczba porządków na ochronę od gazu zależy od wielkości straży kopalniczej (porówn. cyfrę 2). Zamiast narzędzi 2-godzinnych zwykle używanych dla ruchów podziemnego kopania można brać w ruchach nadziemnych lżejsze narzędzia.

Skład porządków (§ 3 ust. 1).

10. Usposobienie składu porządkowego: Takowy ma się znajdować na równej ziemi albo tak wysoko, jak główna łama wisząca, o ile możliwości w położeniu wolnem od pyłu węglanego i musi być połączonym z głównym miejscem wjeżdżania drogą porządnie ujeżdżaną (drogą szynową). Na drzwiach zewnętrznych musi być umieszczona blaszka z napisem „skład porządków“ i z podaniem miejsca, gdzie się przechowuje klucz. Okna tego lokalu mają leżeć o ile możliwości na północ albo muszą być tak urządzone, że nie mogą przez nie wpadać żadne promienie słoneczne do lokalu a mianowicie nie na części gumowe i na flaszki kwasnorodu. Lokal porządków ma się dać opalić, ma być o ile możliwości bezpiecznym od ognia i zaopatrzoną w światło elektryczne. W nim muszą się znajdować telefon werkowy i termometr. Nie wolno składu porządkowego używać na inne cele.

Bei kleineren Gruben genügt es, wenn Geräte usw. in einem Schrank in geeignetem Raume aufbewahrt werden.

11. Luft im Gerätelager: Sie soll staubfrei sein, möglichst eine Temperatur von 10–15° Cels. und einen mäßigen Feuchtigkeitsgehalt haben.

12. Aufbewahrung der Geräte und Ersatzteile: Sie sind handbereit aufzubewahren. Die Gummiteile dürfen nicht gedrückt werden. Die Gummierfaserteile sollen in Kästen oder Schränken aus nicht rostenden Blechen und mit genügendem Feuchtigkeitsgehalt untergebracht werden.

13. Auf die Gaschutz- (und Wiederbelebungs-) geräte finden die landespolizeilichen Bestimmungen über den Verkehr mit verflüssigten und verdichteten Gasen nach Maßgabe der Bergpolizeiverordnung vom 17. Mai 1924 Anwendung.

14. Schutzhelme und Schutzmasken sind mit Nummern zu versehen. In dem Namenverzeichnis der Mitglieder der Grubenwehr (§ 2 Abs. 10 der Bergpolizeiverordnung) sind neben dem Namen jedes Mannes die Nummern der ihm passenden Schutzgeräte zu vermerken. Im Falle der Mundatmung soll jeder Mann sein eigenes Mundstück (Gummihülle), im Falle der Maskenatmung seine eigene Maske haben.

15. Zubehör: Für jedes Gaschutzgerät müssen 2 gefüllte Ersatzsauerstoffflaschen, 4 Ersatzkaltpatronen und 2 elektrische, verwendungsbereite, tragbare Lampen vorhanden sein. Für jede selbständige Tiefbau-Betriebsanlage soll ein tragbarer Fernsprecher mit 2 Hörern und 500 m Kabel zur Verfügung stehen. Ist eine Einrichtung zum Umfüllen des Sauerstoffs vorhanden, so genügt 1 gefüllte Ersatzsauerstoffflasche.

16. Lagerbuch: Im Gerätelager soll ein Buch vorhanden sein, das Aufschluß über sämtliche im Lager befindliche Gegenstände, über die letzte Prüfung der Gaschutzgeräte mit Angabe der Prüfungssstelle und den Bestand und Verbrauch der Ersatzteile gibt.

Beförderung der Gaschutzgeräte (§ 3 Abs. 2).

17. Kästen mit Handgriffen sollen für den Fall bereit gehalten werden, daß die Geräte nicht am Körper zur Einfahrt getragen werden.

Nebungsraum (§ 3 Abs. 3).

18. Beschaffenheit des Übungsraumes: Er muß verraucht und bis 50° C. erwärmt werden können.

19. Einrichtung des Übungsraumes: (vergl. A. Allgemeine Erläuterungen, Grundzüge der Bergordnung, vorletzter Absatz).

Na kleineren Gruben genügt es, wenn Geräte usw. in einem Schrank in geeignetem Raume aufbewahrt werden.

11. Powietrze w składzie porządków: Takowe ma być wolne od pyłu, ma mieć o ile możliwości temperaturę wynoszącą z 10–15° cels. i ma posiadać mierną wilgoć.

12. Przechowywanie narzędzi i części wymiennych: Takowe mają być podgłębnie przechowywane. Części gumowych nie wolno zduszać. Gumowe części wymienne trzeba umieścić w skrzynkach albo w szafach z blachy nierdzewicznej i posiadającej wystarczającą wilgoć.

13. Na porządki na ochronę od gazu (i na przyprowadzenie do życia) stosują się krajowo-policyjne przepisy dotyczące się handlu, płynnymi i zgęszczonymi gazami w miarę górniczo-policyjnego rozporządzenia z dnia 17-go maja 1924 r.

14. Helmy ochronne i maski ochronne trzeba zaopatrzyć numerami. W liście nazwisk członków straży kopalniczej trzeba pomiarować obok nazwiska strażnika numery porządków ochronnych mu pasujących. W razie oddychania ustami ma mieć każdy strażnik swój własny munsztuk (powłóczkę gumową), w razie oddychania maską swoją własną maskę.

15. Przynależność: Do każdego porządku na ochronę od gazu muszą należeć 2 pełne flaszki kwasorodu na wymian, 4 ładunki kali na wymian i 2 lampy elektryczne, gotowe do użytku, nośne. Dla każdego samodzielnego zakładu przedsiębiorczego budownictwa podziemnego ma stać do dyspozycji nośny aparat telefoniczny z 2-ma słuchaczami i z 500 metrami kabla. Jeżeli się ma urządzenie do przeprowadzenia kwasorodu, wystarcza 1 pełna wymienna flaszka kwasorodu.

16. Książka składna: W składzie porządków ma się znajdować książka, podająca dokładniejsze wiadomości o wszelkich przedmiotach znajdujących się w składzie o ostatniem zbadaniu porządków na ochronę od gazu z podaniem urzędu badawczego i o ilości i sporzebowaniu części wymiennych.

Transportowanie narzędzi na ochronę od gazu (§ 3 ust. 2).

17. Skrzynki z rekojeściami mają być przygotowane na przypadek, że się porządków aż na miejsce wkroczenia nie zaniesie na ciele.

Lokal ćwiczeń (§ 3 ust. 3).

18. Uspokojenie lokalu ćwiczeń: Musi być pyłem węglanym napelniony i musi się dać ogrzać na 50° c.

19. Urządzenie lokalu ćwiczeń: (porówn. A. Ogólne objaśnienia, prawidła zasadnicze rozporządzenia, ustęp przedostatni).

20. Gemeinsamer Übungsraum: Für benachbarte Grubenrettungsstellen kann der Übungsraum gemeinsam sein.

Wetterstammbaum (§ 4 Abs. 1).

21. Der Wetterstammbaum muß den Gang der Hauptwetterströme kennzeichnen, damit im Ernstfalle sofort übersehen werden kann, wie der ganze für die Grube zur Verfügung stehende Wetterstrom durch rasches Ziehen von Sämmen oder Hängen von Wettertuch zur Mafale hin- oder abgeleitet werden kann.

22. Der Wetterstammbaum ist bei jeder Nachprüfung des Grubenbildes nachzuprüfen und erforderlichenfalls zu ergänzen und zu berichtigen.

Grubenrettungsplan (§ 4 Abs. 2).

23. Die in den Erläuterungen dargelegte schriftliche Bekanntgabe der Hilfsmaßnahmen an die Betätigten ist auf kleinen Gruben außerdem durch Aushang an geeigneter Stelle notwendig für den Fall, daß ein Unglück sich in Abwesenheit des Betriebsführers ereignet.

Hauptrettungsstelle (§ 5).

24. Die Hauptrettungsstelle umfaßt ein größeres Gerätelager nebst Zubehör und einen Übungsraum für schwierige Arbeiten. Auch sollen Beförderungsmittel zur Verfügung stehen. 1 Oberführer und 1 Gerätewart müssen vorhanden sein. Dies gilt namentlich nach örtlichem Bedürfnis auch für die Bezirksrettungsstellen.

25. Die Aufgaben der Hauptrettungsstelle gegenüber der Bezugsbehörde bestehen in der Beratung und Stellungnahme zu allgemeinen Fragen des Grubenrettungswezens und in der Unterstützung der Bergrevierbeamten bei der Beaufsichtigung des Grubenrettungswezens.

26. Die Aufgaben der Hauptrettungsstelle gegenüber den Bergwerksbesitzern bestehen

- in der Beratung bei der Einrichtung und Durchführung des Grubenrettungswezens,
- in der Prüfung neuer Gasschutz- und Wiederbelebungsgeräte,
- in der Überwachung der Instandhaltung der Geräte, Gerätelager und in der Aufsicht über die Übungen,
- in der Ausbildung der Oberführer, Führer, Gerätewart und Mannschaften der Grubenwehr,
- in der Hilfeleistung bei Unglücksfällen durch Stellen von Geräten und Ersatzteilen, sowie von Sauerstoff und Kalipatronen,
- in der Mitwirkung beim Erlass von Dienst-anweisungen für die Mitglieder der Grubenwehr.

20. Wspólny lokal ćwiczeń: Lokal ćwiczeń może być wspólnym dla sąsiednich kopalniczych miejsc ratunkowych.

Ród powietrza (§ 4 ust. 1).

21. Ród powietrza musi oznaczać bieg głównych wietrznych przewiewów żeby się w rzeczywistym przypadku z niego mogło natychmiast poinformować, w jaki sposób można cały wietrzny przewiew będący kopalni do dyspozycji ku miejscu nieszczerliwego wypadku poprowadzić albo od niego odprowadzić spiesznem założeniem tamów albo powieszeniem zasłon wietrznych.

22. Przy uzupełnieniu rysu kopalni trzeba zawsze ród wietrzny przejrzeć i w razie potrzeby uzupełnić i poprawić.

Kopalniczy plan ratunkowy (§ 4 ust. 2).

23. Uwiadomienie interesentów pismem o środkach pomocniczych opisane w objaśnieniach musi na małych kopalniach oprócz tego jeszcze się stać wywiesieniem w stosownem miejscu na przypadek, że się zdarzy nieszczęście w nieobecności kierownika ruelu.

Główny urząd ratunkowy (§ 5).

24. Główny urząd ratunkowy obejmuje większy skład porządków z przynależnością i lokal ćwiczeń dla pracy trudnej. Mają też być do dyspozycji środki transportowe. 1 główny przewodnik i 1 dozorca porządków muszą tam być. Toż samo jest stosownie ważnem też dla obwodowych miejsc ratunkowych według potrzeby miejscowej.

25. Główny urząd ratunkowy ma w obec władzy górniczej obowiązek, obradować i obiecać stanowisko w ogólnych kwestiach spraw ratowania w kopalniach i pomagać górniczemu urzędnikowi rewirowemu przy dozorowaniu nad kopalniczymi sprawami ratunkowymi.

26. Główny urząd ratunkowy ma naprzeciw posiedzieliem kopalni obowiązek

- doradzania przy urządzeniu i przeprowadzeniu spraw ratowania w kopalniach,
- badania nowych porządków na ochronę od gazu i na przyprowadzanie osób do życia,
- pilnowania nad utrzymywaniem narzędzi w porządku nad składem porządków i dozoru nad ćwiczeniami,
- wykształcenia głównych przewodników, przewodników, dozorców porządków i ludzi straży kopalniczej,
- niesienia pomocy w przypadkach nieszczęścia stawieniem porządków i części wymiennych jako też kwasorodu i ładunków kali,
- współdziałania przy wydaniu instrukcyi służbowych dla członków straży kopalniczej.

II. Erste Hilfe.

Heilgehilfen (§ 6 Abs. 1).

27. Die Heilgehilfen haben eine ärztliche Verschulung über Art und Dauer ihrer Ausbildung beizubringen.

28. In der Gewährung der Ersten Hilfe in der Grube (Anlegung von Notverbänden bei Wunden, Knochenbrüchen und Blutungen, sowie Wiederbelebung) sollen auch die Mitglieder der Grubenwehr, in der Wiederbelebung von Hand möglichst viele Mitglieder der Belegschaft ausgebildet sein.

Erste Hilfe über Tage (§ 6 Abs. 2 und 3).

29. Verbandzimmer: Zur Aufnahme und ersten Behandlung von Verletzten und Kranken muß auf Betriebsanlagen mit einer Belegschaft von mehr als 100 Mann ein Verbandzimmer vorhanden sein, das zu anderen Zwecken nicht benutzt werden darf. Für kleinere Anlagen genügt ein Verbandsschrank oder Verbandkasten.

30. Beschaffenheit des Verbandzimmers: Es soll zu ebener Erde liegen, einen Rauminhalt von mindestens 100 cbm und einen breiten Eingang haben, sich heizen, hell erleuchten und genügend lüften lassen. Soweit kleinere Verbandzimmer sich bisher als ausreichend erwiesen haben, können sie weiter bestehen bleiben.

31. Verschluss des Zimmers: Es muß verschlossen gehalten werden. Die Aufbewahrungsstelle des Schlüssels ist an der Außenseite der Tür zum Verbandzimmer anzugeben.

32. Ausstattung des Zimmers: Es sollen vorhanden sein

- eine ausreichende Waschgelegenheit mit kaltem und warmem Wasser, sowie Seife und Bürsten,
- ein Verbandtisch, möglichst aus Metall,
- ein verschließbarer Schrank mit feimfreien Verbandstoffen und feimfreien Verbandpäckchen,
- Polsterungswatte (Cellulose), Lagerungsschienen (z. B. Kramersche Gitterschiene) und Mullbinden,
- Drahtgestelle und Decken zum Ueberdecken von Brandverletzten,
- Scheren, Pinzetten,
- ein Merkblatt des Verbandes der Deutschen Berufsvereinigungen über Erste Hilfe als Aushang.

33. Wiederbelebungsgesetze sollen, wenn auf der Anlage eine Grubenrettungsstelle (Gerätelager) vorhanden ist, in diesem Räume, sonst im allgemeinen im Verbandzimmer aufbewahrt werden.

II. Pierwsza pomoc.

Pomoenicy lekarscy (§ 6 ust. 1).

27. Pomoenicy lekarscy mają podać poświadczenie lekarskie okazujące sposób i czas ich wyuczenia.

28. Członkowie straży kopalniczej mają też być wyuczeni w udzielaniu pierwszej pomocy w kopalni w założeniu tymczasowych bandaż w przypadku ran, złamania kości i cieczenia krwi jako też w przyprowadzeniu do życia, a w przyprowadzeniu do życia też i członkowie obłożenia w jak największej liczbie.

Pierwsza pomoc na wierzchu (§ 6 ust. 2 i 3).

29. Pokój bandażowania: Do przyjęcia i pierwszego zaopatrywania skaleczonych i chorych musi być urządzony na zakładach przemysłowych zatrudniających przeszło 100 ludzi pokój bandażowania, którego nie wolno używać na cele inne. Dla mniejszych przedsiębiorstw wystarcza szafa do bandażu albo skrzynia do bandażu.

30. Przymiot pokoju bandażowania: Takowy ma być położony na równej ziemi, musi mieć przynajmniej 100 cbm i szeroki wchód, musi się dać ogrzewać, jasno oświetlać i dostatecznie przewietrzać. O ile się mniejsze pokoje bandażowania okazały dotąd wystarczającymi, mogą takowe na orał pozostać.

31. Zamknięcie pokoju: Musi on być zamknięty. Miejsce przechowywania klucza musi być podane na zewnętrznej stronie drzwi do pokoju bandażowania.

32. Urządzenie pokoju: Musi być

- wystarczająca sposobność do mycia się zimną i gorącą wodą jako też mydło i szczotki,
- stół do bandażowania, o ile możliwości metalowy,
- szafa do zamykania z materią do obwiązywania nie puszczającą kielek i z paczkami do obwiązywania bez kielek,
- wata do wysycielania (celuloza), szyny składne (n. p. szyna Kramera z kratek) i bindy z mulu,
- podstawy z drutu i koldry do przykrycia opalonych,
- nożyce, pinsety,
- wywieszona wskazówka związku niemieckich towarzystw zawodowych tyżącą się pierwszej pomocy.

33. Narzędzia do przyprowadzenia do życia mają być przechowywane, jeżeli się znajduje w zakładzie kopalniczym miejsce ratunkowe (skład porządków) w tymże lokalu, a jeżeli nie, to w ogóle w pokoju bandażowania.

Mittel zur Abbeförderung Verletzter und Kranken (§ 6 Absl. 2).

34. Ein gut federnder, geschlossener Krankenwagen muß für jede selbständige Betriebsanlage zur Verfügung stehen oder leicht heranzuholen sein.

Erste Hilfe im unterirdischen Betriebe (§ 7).

35. Eine Tragbare und ein Verbandkasten müssen in jedem größeren Baufeld vorhanden sein, für deren jederzeitige brauchbare Beschaffenheit eine unter Tage tätige Aufsichtsperson verantwortlich zu machen ist. Auch soll möglichst eine Wolldecke vorhanden sein.

36. Der Verbandkasten soll 12—15 feinstreie Verbandpäckchen, Gitterschienen, Tücher und Binden zum Befestigen der Schienen und eine Schere enthalten.

Betriebsplan (§ 8).

37. Der Betriebsplan muß über das Grubenrettungswesen und die Erste Hilfeleistung insbesondere folgendes enthalten:

1. Zahl der Belegschaft unter Tage,
2. Zahl der Belegschaft über Tage,
3. Name des (Ober-) Führers und seines Stellvertreters, des Gerätemeisters und seines Stellvertreters sowie der Helfershelfen,
4. Zahl der Führer und Mannschaften der Grubenwehr mit Angabe des Lebensalters des ältesten Wehrmannes,
5. Ausbildung der Führer und Mannschaften,
6. letzte Untersuchung der Leistungsfähigkeit der Führer und Mannschaften für den Rettungsdienst,
7. Lage des Übungsraumes,
8. Zahl und Zeitplan der jährlichen Übungen über und unter Tage,
9. Zahl und Art der vorhandenen Rettungsgeräte:
 - a) Gasausgeräte mit Zuhör- und Ersatzteilen,
 - b) elektrischen Lampen,
 - c) Wiederbeleber,
 - d) tragbaren Fernsprecher.
10. Lage der Fernsprechstellen unter Tage.

Breslau, den 13. August 1924.

Preussisches Oberbergamt.

Porządki do odesłania skaleczonych i chorych (§ 6 ust. 2).

34. Karty wóz dla chorych mający dobre resory musi być do dyspozycji na każdym samodzielnym zakładzie przedsiębiorczym, albo musi być łatwo do dostania.

Pierwsza pomoc w podziemnym ruchu (§ 7).

35. Nosze i skrzynka do obwiązywania muszą się znajdować na każdym miejscu kopania a osobę dozórczą pod ziemią zatrudnioną trzeba robić odpowiedzialną za to, że takowe są każdego czasu w stanie porządkowym. O ile możliwem ma się też znajdować wełniana kołdra.

36. Skrzynka do obwiązywania ma zawierać 12—15 paczek z obwiązkami wolnymi od kłetek, szyny z krątek, chustki i bindy do przymocowania szyn i nożyce.

Plan przemysłowy (§ 8).

37. Plan przemysłowy musi zawierać o sprawach ratowania w kopalniach i o pierwszej pomocy szczególnie co następuje:

1. Liczbę zatrudnionych pod ziemią,
2. Liczbę zatrudnionych na wierzchu,
3. Nazwisko głównego przewodnika i jego zastępcy, dozórce porządków i jego zastępcy jako też pomocników lekarskich,
4. ilość przewodników i ludzi straży kopalniczej z podaniem wieku najstarszego strażnika,
5. wyuczenie przewodnika i ludzi,
6. ostatnie zbadanie zdolności przewodników i ludzi do służby ratunkowej,
7. położenie lokalu ćwiczeń,
8. ilość i plan czasowy rocznych ćwiczeń na wierzchu i pod ziemią,
9. ilość i rodzaj znajdujących się porządków ratunkowych:
 - a) narzędzi do ochrony od gazu z przyłęczycielami i z częściami zmiennymi,
 - b) elektrycznych lamp,
 - c) przyprowadzicieli do życia,
 - d) nośnych telefonów.
10. Położenie podziemnych miejsc do telefonowania.

Breslau, dnia 13-go sierpnia 1924 r.

Pruski główny urząd górniczy.